216
APR 20 1953

New York Public Library 470 Fifth Ave.

VIENYBĖ

LXVIII M. 16 N. • 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. • 1953 M. BALANDŽIO (APRIL) 17 D. • KAINA 10c.

DABAR

Erdvės rakto skylė
Kremlius ir taika
Ginčas dėl žąsino
Apie Wojciechowskį

JUOZAS TYSLIAVA

Polomaro kalno teleskopas Kalifornijoje yra ta erdvės rakto skyle, pro kurią dabar žiūri žymiausi Amerikos astronomai.

Ir juo ilgiau jie žiūri, tuo toliau jie mato.

Pavyzdžiui, dr. Walter Baade sako, kad tuo teleskopu (tik dabar paaiškėjo) galima įžvelgti į erdvę dvigubai toliau, negu buvo manoma.

Net 6,000,000,000,000,000,000,000 mylių...

Bet, tai tik pradžia.

Norėdami išmatuoti erdvę, peržvelgti ją skradžiai, jūs turėtumėte dauginti ir dauginti tuos nulius.

Taip, rašyti, rašyti ir rašyti juos iki grabo lentos.

***

Kremlius — totorių kalbos žodis, ir tai reiškia aukštą kalną.

Neveltui. Iš to komunistų internacionalo Olimpo viršūnės dabar sklinda labai švelni muzika.

Nenuostabu, kad tos muzikos švelnumu taip žavisi viso pasaulio komunistai, įskaitant ir mūsų bimbininkus.

Jie, tūpčiodami, šoka kazoką kiekvieną kartą, kai tik išgirsta Kremliaus toną. Tai jų darbas.

Truputį keista, kad tos muzikos ritmui pradeda trepsėti net toks išmintingas valstybės vyras, kaip Churchillas.

Nejaugi jis nemato, kaip Molotovas, ausis nuleidęs, jieško durnių.

***

Connecticut valstybei ir Kanados dominijai, ačiū Dievui, pavyko išspręsti vieną labai svarbų, beveik tarptautinį, ginčą.

Mat, laukinės žąsys, po žiemos atostogų pietų šalyje, skrido atgal į Kanadą ir pakeliui buvo nutūpusios pailsėti.

Bet štai Connecticut valstybės raštininkai ima ir nusavina žąsiną, kuris atsiliko nuo pulko todėl, kad tūlas nenaudėlis jam buvo pašovęs uodegos plunksnas.

Kanados konsului Ray Lawson dėl to užprotestavus, pagaliau buvo priverstas įsikišti gubernatorius John Lodge.

Rezultate, žąsinui buvo parūpinta lėktuvas, kuriuo jis laimingai grįžo į Kanados pelkes.

***

Iš Europos pranešama, kad ten mirė Stanislaw Wojciechowski, buvęs Lenkijos prezidentas.

Tai buvo antras iš eilės Lenkijos respublikos prezidentas, kuriam likimas pavydėjo pirmojo termino.

Maršalui Pilsudskiui padarius perversmą, Wojciechowski buvo priverstas spruktí pro užpakalines duris...

Tai buvo 1926 m. gegužės 12 d.

Dar liūdniau baigė pirmasis Lenkijos prezidentas M. Narutavičius.

Jis buvo nužudytas tuojau po rinkimų.

Mat, jo brolis buvo pasirašęs Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą Vilniuje...

***

Negalima sakyti, kad naujai atkurtoje Lenkijoje ("Polonia Restituta") lietuvių elementas nebūtų suvaidinęs istorinio vaidmens.

Faktas, kad tarp "tikrųjų lenkų" ir vadinamų sulenkėjusių lietuvių ėjo kovos nuo pat pirmųjų Respublikos dienų.

Tų kovų auka buvo ir Narutavičius, perėmęs vairą iš maršalo Pilsudskio, pradžioje ėjusio "valstybės viršininko" pareigas.

Kalbant apie Pilsudskį...

Maršalas, kuris save laikė lietuviu, kartą viename Varšuvos laikraštyje taip parašė:

"Dievas, kurdamas lenką, užmiršo vieną labai svarbų dalyką — pakabinti jam lempą prie kaktos..."

RUOŠIASI KETURIŲ KONFERENCIJAI

Kasdien iš Kremliaus ateina naujos sensacijos. – "Penkiukė" pasiryžusi likviduoti visus Stalino favorizuotus asmenis. – Kas bus toliau?

Vienybės korespondentas Europoje

Kasdien vis naujos sensacijos pasiekia vakarų pasaulį iš anapus geležinės uždangos. Kasdien vis naujus siurprizus randame Pravdoje.

Ir viskas vyksta taip, lyg Malenkov - Beria - Kručiov-Molotov-Bulganin "direktorija" pasiryžusi pašalinti visus, kurie anksčiau buvo Stalino favorizuojami.

Niekas nesistengs neigti, kad despotizmas ir šiandien viešpatauja Rusijoje. Tik šis despotizmas kovoja su vakarykščio despoto globojamaisiais.

Palmkim pavyzdžiui rehabilituotų gydytojų reikalą.

Kas gali pasakyti kurie kalti ir kurie nekalti? Ar tie kurie išėjo iš kalėjimo, ar tie, kurie buvo į jų vietą pasodinti?

Nėra jokios garantijos kaip pirma taip ir dabar.

Dabar Pravdoj skaitome, kad pradėta naujas puolimas prieš profesorius. Staiga buvo atidengta, kad universitetuose ir institutuose viešpatauja didžiausia netvarka, favorizmas ir bereikalingas pinigų leidimas, kad visam tam atėjo laikas atstatyti tvarką ir pašalinti iš profesorių tokius, kurie nekompetentingi ir neturi jokios mokslinės vertės.

Šiandien jau taikomasi į prof. Lysenko, kurį Stalinas buvo išaukštinęs. Ryt bus imtasi už poetų, kurie garbino Staliną, už sportininkų, už valdininkų ir kooperatyvų vedėjų...

Didysis šlavimas Rusijoje prasidėjo.

Kai kas paklaus, kodėl? Ar šitie žmonės, kuriuos ruošiamasi nušalinti nėra ištikimi komunistai ir ar jie aklai nepildys naujųjų valdovų įsakymus, kaip pildė Stalino?

Pirmas atsakymas: galimas dalykas, kad Stalino dingimas atidengė jo režimo ir favoritų nepopuliarumą.

Antras atsakymas: Malenkov, Beria, Kruščiov Molotov ir Bulganin vienas prieš kitus budi. Jie bijo, kad Stalino liokajai, pripratę tarnauti vienam šeimininkui, nepereitų į kito tarnybą. Gi jie nori, kad valdžia kuo ilgiausiai pasiliktų penkių rankose. Jie nori turėti visose vietose patikimus žmones visiems penkiems, bet ne vienam kuriam jų.

Štai čia ir yra tikroji priežastis nepasitikėjimo Stalino proteguojamais.

Bet jei stalinizmas mirė su Stalinu, tai nereikia daryti išvados, kad ir komunizmas mirė Rusijoje. Dar ne rytoj bus atidaryti koncentracijų stovyklų vartai. Eiliniam piliečiui ir toliau gres deportacijos.

Jungtinių Tautų stebėtojai Genevoje pranašauja, kad artimu laiku sovietai evakuos rytinę Vokietiją ir tą patį pasiūlys padaryti vakariečiams.

Nors neskelbiama, bet jaučiama, kad didžiųjų sostinių kancelerijose vyksta pasiruošimai "keturių konferencijai".

Prahos radijo komentatorius Vesely aną dieną pareiškė:

"Adenauer bus nustebintas, kada sužinos, kad derybos tarp "keturių" dėl Vokietijos susivienijimo pradėtos pirm negu jam pasisekė pasidaryti lygiu partneriu su vakariečiais Europos bendruomenėje".

Panašiai kalba ir Varšuvos radijas. Gi satelitai niekad nieko nedrįsta sakyti be Kremliaus pritarimo.

Amerikos taikos kontraofenzyvas

Amerika yra numačiusi į sovietų taikos ofenzyvą atsakyti kontraofenzyva, pasiūlydama įsteigti "buksyrines" valstybes įvairiose vietose tarp vakarų ir komunistinio pasaulių.

Ši amerikiečių programa bus realizuota etapais.

Korėjoje, po paliaubų pasirašymo, viena juosta žemės virš 40 paralelės sudarytų buksyrinę valstybę, kas nuramintų kinus dėl Mandžiūrijos saugumo.

Indokinijoje komunistai nustos rėmę sukilėlius, mainais už garantiją, kad bus pažadėta toms valstybėms visiška nepriklausomybė.

Peržiūrėjimas tarptautinio statuto komunistinės Kinijos ir Formoza bus pavesta po JT globa.

Europoje Austrija, po sutarties pasirašymo, sudarys buksyrinę valstybę.

NUVERTINO DRACHMĄ

Graikijoj nuvertino valiutą. Dabar už dolerį bus galima gauti 30,000 drachmų, vietoj ankščiau 15,000.

Amerikos Balsas Malenkovo auka

Prancūzų spauda rašo, kad Malenkovo "taikos ofenzyvos" pirmąja auka būsiąs Amerikos Balsas, kurį ruošiasi uždaryti.

"Mainais" Kremlius būk sutikęs pas save sustabdyti antiamerikonišką propagandą. Tam jau davė įrodymą. Paskutinysis Krokodil (satyros žurnalo) numeris išėjo be vienos antiamerikoniškos karikatūros, tuo tarpu anksčiau kiekvienas numeris mirgėjo antiamerikoniškais piešiniais. Be to, Amerika mažiau kritikuojama ir kituose sovietiniuose laikraščiuose.

Išmetus iš Amerikos Balso programos antisovietinę akciją, jis nustoja savo reikšmės, todėl ir svarstomas dabar klausimas jį visai kitais pagrindais perreformuoti.

OLIO PLANAMS PRITARIA CHICAGOS SPAUDA IR GUBERNATORIUS STRATTON

Jau keletas metų, kai mūsų tautiečio Antano A. Olio vardas linksniuojamas visuose Chicagos dienraščiuose. Prieš šešis metus išrinktas Chicagos Sanitarijos Distrikto patikėtiniu, Olis nepasitenkino tuo laimėjimu. Netrukus jis tapo centralinė figūra, ir buvo išrinktas tos įstaigos patikėtinių prezidentu.

Praeituose rinkimuose adv. A. Olis buvo perrinktas milžiniška balsų dauguma toms pačioms pareigoms, nes paaiškėjo, kad jis ne tik pertvarkė Sanitarijos Distriktą, bet taip pat padarė didelę ekonomiją, sutaupė milžiniškas sumas.

Dabar Chicagos, kaip ir Illinois sostinės, Springfield spauda, vėl plačiai rašo apie Olį, kuris paruošė naują Sanitarijos Distrikto reorganizacijos planą. Ir, štai, šiuo metu, kai miestai, valstybės ir federalinė valdžia gąsdina piliečius savo astronomiškomis išlaidomis, tai Olis paruošia planą, pagal kurį jo vadovaujamas Sanitarijos Distriktas sutaupo po 7 milijonus dolerių.

Nenuostabu, kad šiam Olio planui tuojau šoko pritarti gubernatorius Stratton ir, rezultate, žinoma, jį priims Ill. legislatūra.

Dar rinkimų kampanijos metu gen. Eisenhoweris, lankyda masis Chicagoje, pareiškė, kad Olio išlaidų taupymo pavyzdžiu turėtų susidomėti ir nacionalinė valdžia, jeigu ji nori sumažinti mokesčius...

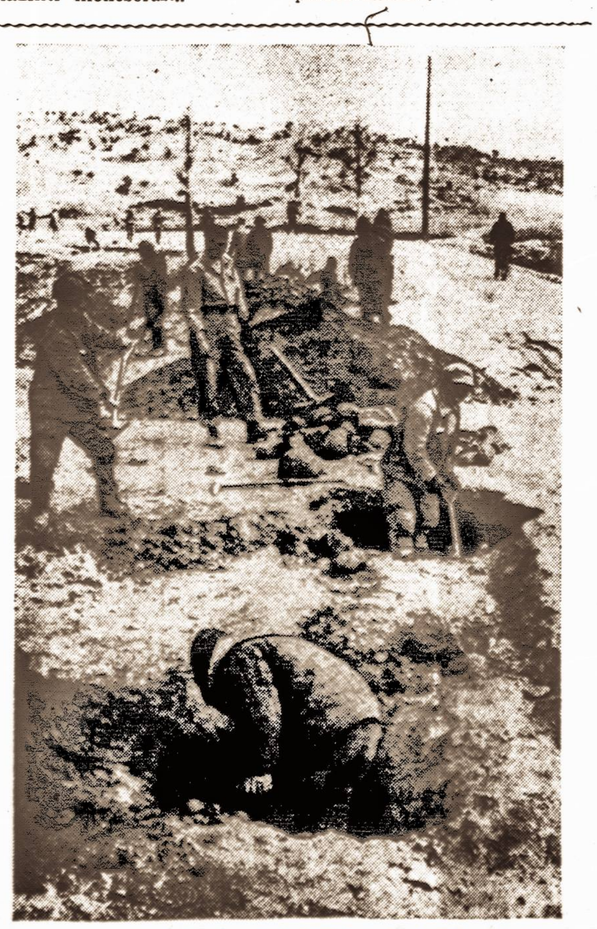

Tuo tarpu, kai diplomatai kalba apie taiką, tai kariai Korėjoje tebekasa "lapių urvus".

Admirolo Nelsono laivas Viktory, Portsmouth uoste (Anglijoje), veda paskutinę žūtbūtinę kovą su... termitais, kurie baigia graužti jo šonus. Grenwitch jūrininkystės muziejaus direktorius Carr nutarė insektus išnaikinti su X spinduliais, peršviečiant visas lentas. Jei tas pasisektų, tai šis būdas būtų pritaikintas senoms bažnyčioms ir istoriniams namams, kurie termitų sugraužti baigia griūti. Bet belaukdami operacijų pabaigos ir bijodami, kad laivas nenuskęstų, jūrininkystės mokyklos mokiniai iškrausto visus vertingesnius daiktus.

ARGENTINOJE PADĖTIS SUNKĖJA

Diktatoriaus Peron dienos suskaitytos? — Lepindamas kariuomenę, jis užmiršo tuos, ant kurių pečių laikosi Argentina. — Tik Washingtonas gali išgelbėti...

Vienybės korespondentas Argentinoje

Jei dar praėjusį mėnesį Argentinos diktatorius svajojo apie Pietų Amerikos Jungtines Valstybes, tikėdamasis visas valstybes paimti po Argentinos globa, tai šį kartą jis sunkiai besitiki išsilaikyti net Argentinos prezidento kėdėje ir jau nebesvajoja ką nors plačiau įgyvendinti.

Argi jis prarasdamas Evą, tą "descamisados" (bemarškinių) madoną, pajuto pūčiant vėjus iš kitos pusės?

Atrodo, kad taip. Jo padėtis pasunkėjo. Nusižudymas Evitos brolio Juan Durante, kuris buvo įveltas į valstybės pinigų išeikvojimą ir dabar atleidimas iš pareigų intimaus draugo pulk. Mercante, Peronui neneša laimės.

Vargu, ar jis pataisys pašlijusią padėtį, pradėdamas kovą su spekuliantais.

Visuose Argentinos miestuose policija, padedama kariuomenės, grasina prekybininkams, kurie ima brangiau nustatytos kainos, uždaryti prekybą, kalėjimu ir didele pabauda. Vien šią savaitę Buenos Aires buvo suimta 350 prekybininkų.

Šita ofenzyva prieš spekulantus vyksta reikalaujant darbininkų unijų centrui, kuris Peronui įteikė tikrą ultimatumą, kad kainos būtų atstatytos tokios, kokios buvo 1952 metais kovo mėnesį.

Per savo viešpatavimą Peron pridarė visą eilę ekonominių klaidų fantastiškais nutarimais. Sakysim, neseniai jis pripažino, kad kriminalistams išsėdėtas kalėjime laikas turi būti užskaitytas į pensiją...

Kaip ir visi diktatoriai, duodamas armijai viską, kuri niekad nebūna pasotinama, ir besistengdamas patenkinti proletariatą, Peron visai užmiršo tuos, ant kurių pečių remiasi krašto gerbūvis, būtent: farmerius. Priversti pardavinėti maisto produktus žema kaina, patys už viską mokėdami brangiai, šie atsisakė auginti galvijus ir sėti javus. Rezultate Argentinos eksportas smarkiai krito ir krašto ekonomija eina į pražūtį.

Tačiau tie, kurie gyveno šio argentiniško Cezario aplinkumoje, skandališkai susikrovė turtus. Jis jiems nieko negalėjo atsakyti, nes rėmėsi jų patarnavimais. Dabar gi jau per vėlu.

Peron bando pasukti vairą ir ieško farmerių paramos. Bet su savo demagogine politika jis prarado jų pasitikėjimą, gi tie, kurie jį palaikė, būtent unijistai ir mažieji žmogeliai, jam nedovanoja šio posukio.

Tad kas lieka?

Beveik įtikras dalykas, kad iš viso to laimėtojais gali išeiti komunistai, kuriems pats Peron paklojo lovą. Kada nuo saikiųjų organas Prensa buvo uždarytas ir daugiau nebepasirodo, komunistai visai laisvai leidžia savo laikraštį Nuestra Palabra. Norėdamas su jais būti geruoju, Peron favorizavo jų veikimą ir dabar jam bus sunku su jais susikalbėti.

Nebent įsikištų Washingtonas.

Bet vargu ar Washingtonas užmiršo tuos įžeidimus, kurie buvo Peron lūpomis pasakyti Amerikos adresu. Tad, jei nesulauks iš Amerikos pagalbos, Peron gali tikėtis, kad bus "pronunciamiento" nušluotas.

Gal būt, jis prašys Eisenhowerio pagalbos, bet koks tai nusižeminimas...

JAU KEIČIASI...

Pagal pasirašytą Korėjoje susitarimą, kuriuo bus pasikeista sužeistais belaisviais, komunistai pasižadėjo išlaisvinti 600 belaisvių ir sąjungininkai 5,800.

Pasikeitimas bus baigtas balandžio 21 d.

Komunistai įsiveržė į Laos valstybę

Indokinijoje komunistų jėgos, kurios jau anksčiau buvo sukoncentruotos prie Laos valstybės sienos, praėjusią savaitę įsiveržė ir grasina jos sostinei.

Manoma, kad komunistai stengsis užgrobti visą Laos teritoriją, kol neprasidėjo lietingas perijodas. Su šiuo manevru prancūzų jėgos Indokinijoje būtų perkirstos pusiau.

Laos, buvusi centraline Indokinijos provincija, gavo nepriklausomybę 1950 metais, bet pasiliko ir toliau Prancūzijos sąjungoje. Laos valstybė turi apie 2 milijonus gyventojų, su sostine Ventiane, kurioj gyvena karalius Sisowong Wang. Jos šiaurinė siena įsirėmusi į Kiniją, iš vakarų rubežiuojasi su Annam provincija, iš pietų su Cambodge valstybe ir iš vakarų su Siam valstybe.

Prancūzai jau pasitraukė iš Lam Neua bazės.

APLINK PASAULĮ

- **Afrikos teroristų Mau-Mau vadas Kenyatta, vadinamas Ugninė jietis Nairobi tribunolo nubaustas 7 metais kalėjimo.**
- **Iš Maskvos sugrįžo prancūzų komunistų lyderis Thorezas. Kur jis apsigyveno, laikraštininkams nepavyko nustatyti.**
- **Rusai pasiūlė tris esamus orinius koridorius tarp Berlyno ir vakarų Vokietijos, kurie yra po 20 km. platumo, suvienyti į vieną 100 km platumo. Sąjungininkai tyria šį pasiūlymą.**
- **Maskvoje staiga mirė prof. Rusakov, vienas devynių gydytojų, kurie pasirašė Stalino mirimo pažymėjimą.**
- **Maršalas Timošenko siunčiamas iš Maskvos į Etijopiją vadovauti komunistinei propagandai visoj Afrikoje.**
- **Tito nuomone, Kremliui didžiausį rūpestį sudaro Bulgarija ir Čekoslovakija, kurios norinčios atsipalaidoti nuo sovietų "imperijos".**
- **Irane prasidėjo nauji neramumai, kuriuos kelia šaho karininkai prieš Mosadeghą.**
- **Gen. Ridgway, kuris praeitą savaitę lankėsi prancūzų Maroke, buvo priimtas sultono ir apdovanotas Ouissam Alaoite ordenu.**
- **Washingtone politiniuose sluogsniuose kalbama, kad valstybės sekretorius Dulles pasitrauks ir jo vietą užimsiąs dabartinis New Yorko gubernatorius Dewey.**
- **Gen. Van Fleet, buvęs 8 armijos vadas Karėjoje, pareiškė, kad tik su karine pergale galima bus atstatyti tvirtą taiką Korėjoje.**
- **Jugoslavija ruošiasi artimiausiu laiku atidaryti savo sienas ir leisti jugoslavams laisvai važiuoti į užsienį. Šiuo metu Jugoslavijoje yra 7,000 politinių kalinių.**

MARGUČIUI ESMINIAI DALYKAI YRA LIETUVA

Per 25-rius metus Margutis išvarė labai gilų ir platų lietuviškumo barą Amerikoje. — Jo jubiliejus išpuoštas auksiniais tautos darbais

Lietuvos Konsulas Chicagoj

Balandžio 12 d. žinomas Amerikos lietuvių žurnalas Margutis ir Radijo Margutis minėjo savo gyvavimo 25-rių metų sukaktį. Ta proga suruoštame minėjime buvo įvertinta Margučio veikla.

Čia dedame Lietuvos Konsulo Chicagoje dr. Petro Daužvardžio žodį, pasakytą Margučio minėjime. Šia proga Vienybė irgi jungia savo linkėjimus visai Margučio šeimai.

Red.

***

Dr. PETRAS DAUŽVARDIS

Lietuvių patarlė sako: "genys margas, o pasaulis dar margesnis". Tame margame pasaulyje prieš 25 metus gimė Margutis. Jo gimimo laiku eko nominės sąlygos buvo nepalankios — lietuvių politika karšta. Margutis savo tikslu pasistatė tamsumus skaidrinti, Lietuvos valstybę garsinti, lietuvių tautą ir jos kultūrą kelti ir ugdyti. Šitą misiją jis nuoširdžiai ir neatlaidžiai vykdė per visus 25 metus. Margutis išvarė labai gilų ir platų lietuviškumo barą Amerikoje. Jo sidabrinis jubiliejus, be jokios abejonės, yra išpuoštas auksiniais tautos darbais — darbeliais.

Margutis savo paviršių margino visaip: ir juokeliais ir dainuškoms ir satyriukėmis. Tie margumėliai kai kada ir spilkelių turėjo — kai kam jos bakstelėdavo. Tačiau, tai buvo nesminiai dalykai — tik rašalo lašiukai— priminimo taškiukai... E miniai dalykai buvo Lietuva ir lietuvių tauta. Nuo esminio ir pagrindinio tikslo Margutis niekuomet nenutolo: Lietuvą ir lietuvybę jis laikė šventumo pagarboje. Nieko nerašė, nieko nesakė, kas būtų kenkęs Lietuvai ir lietuvių tautai. Iš jo visuomet tryško tautos ir tėvynės meilė, kuri labai jautriai atvaizduota ir kartojama jo radijo kas dien ir sekmadienį: "yra šalis, graži šalis... jos dainos taip mielos prie širdies..."

Tai pavyzdis Margučio patrictinių jausmų. Jais ne vienas lietuvis yra uždegtas patriotizmu ir padarytas tautos darbininku. Tas patriotizmas buvo svarbus praeity, o dar svarbesnis yra dabar — kuomet Lietuva ir lietuvių tauta yra visaip niekinama ir naikinama. Dabar viems lietuviams reikia lietuvišku patriotizmu degti, visas pastangas dėti, kad lietuvių vienybė ir sąmoningumas nepalūžtų, kad Tėvynės meilė ir pasiaukojimas kasdien didėtų ir stiprėtų — kad dėl jos laisvės ir nepriklausomybės visos jėgos įsikinkytų.

Šitų minčių nuotaikoje, linkiu Margučiui geriausių sekmių Antano Vanagaičio darbą tęsti, galimai didesnę armiją aplink save burti ir visomis jėgomis tarnauti aukštiesiems tautos tikslams: Lietuvai ir lietuvių tautai.

Lenkiu galvą pagarbai A. Vanagaičio, kuris Margutį pradėjo ir sveikinu jo įpėdinę Liliją Vanagaitienę, virus Margučio talkininkus bei bendradarbius.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA KURIASI

BOSTON, MASS. — Buvo skelbta, kad Lietuvių Enciklopedijos pirmasis tomas pasirodys dar šį pavasarį. Kad tai įvyktų, nemaža organizacinio ir redakcinio darbo jau buvo atlikta.

Kol nebuvo išryškėjęs platinimo klausimas, buvo suvaržyta ir Lietuvių Enciklopedijos leidykla. Neatsisakant sumanymą įgyvendinti, buvo gal vojama, kad su negausiu prenumeratorių skaičium pirmuosius tomus teks spausdinti ne savo spaustuvėj. Tačiau dabar jau yra nupirktos visos reikalingos mašinos, Enciklopedijos spaustuvės baigiama įrengti.

Lietuvių Enciklopedijos redakcija ir leidykla kuriasi Bostone. Apsispręsta, kad šiame Amerikos mokslo ir kultūros centre bus tinkamos sąlygos ir Lietuvių Enciklopedijai tarpti. Gal savaime suprantama, kad sava Enciklopedijos spaustuvė spartins darbą ir pagreitins to didžiulio veikalo išleidimą. Spaustuvės įrengimo darbai šiomis dienomis bus baigti. Kai tik susitelks medžiaga, tuoj prasidės L. Enciklopedijos pirmųjų tomų spausdinimas.

Lietuvių Enciklopedijos leidimo sąlygoms išryškėjus, Bostone kuriasi ir Enciklopedijos redakcija. Vyr. redaktorius prof. Vaclovas Biržiška jau prieš keletą savaičių atvyko iš Washingtono ir pradėjo dirbti. Čia pat gyvena L. Enciklopedijos redaktorius Dr. J. Girnius ir sekretorius Stasys Santvaras. Bostone ir jo apylinkėse gyvena ir daugiau Enciklopedijos bendradarbių, kurie taip pat jau įsijungė į darbą. Vyr. redaktorius ir leidykla tariasi su kitais redaktoriais, kurie artimiausiu laiku turėtų atsikelti į Bostoną. Redakcijos branduolys skubama sudaryti, kad redakcinis darbas galėtų būti dirbamas sklandžiai ir visu rimtumu. Reikia atžymėti ir tą faktą, kad Bostone gyvena nemažas būrys lietuvių intelektualų, kuriuos tikimasi po truputį įjungti į Liet. Enciklopedijos leidimo darbą. Žinoma, kviečiami ir kitur gyveną lietuviai mokslinin kai L. Enciklopedijai bendradarbiauti.

Lietuvių Enciklopedijos skyrių redaktoriai, bendradarbiai, platintojai ir visi tautiečiai, kurie L. E. turi vienokių ar kitokių reikalų, prašomi nuo šiol nerašyti laiškų į Brooklyną, o kreiptis šiuo pastoviu adresu:

Lietuvių Enciklopedija, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass. L. E.

TŪKSTANČIO DOLERIŲ DOVANA ARCHYVUI

Lietuvių Bibliografinės Tarnybos Vadovas Aleksandras Ružancovas nuo 1951 m. gruodžio mėn. 3 d. savo spaudos rinkinius perduoda — dovanoja Pasaulio Lietuvių Archyvui. Nuo minėtos datos iki šių metų vasario mėn. 18 d. atsiuntė 33 didelius ryšulius, lygiai tūkstančio dolerių vertės.

Pasaulio Lietuvių Archyvo bibliografinis skyrius gauna spaudos ir iš kitur, bet didžiau sias čio skyriaus rėmėjas ir vienas nuoširdžiausių bendradarbių yra Aleksandras Ružancovas.

Jis pats dirba ilgas valandas įmonėje, kad uždirbtų kasdieninę duoną. Sudaryti siuntiniui reikia daug laiko, kurio jam truksta, kad, kai nuovargio nukamuotas, netenka kantrybės, Archyvo vadovybei rašo: "... atvažiuokite ir atsiimkite". Bet, kai paaiškinamos aplinkybės, dėl kurių Archyvo vadovybė negali nuvažiuoti ir atsiimti, vėl, mažindamas savo poilsio valandas, tvarko ryšulius, rašo smulkius lydraščius ir vėl kantriai tempia į paštą sunkius spaudos pundus ir siunčia Arcchyvui, kad lietuviškas žodis, gimęs svečiose šalyse, išliktų ateičiai. Už tai Pasaulio Lietuvių Archyvo vadovybė Lietuvių Bibliografinės Tarnybos Vadovui A. Ružancovui yra labai dėkinga, bet ypatingai bus dėkingos būsimosios kartos.

Ta pačia proga pranešama periodinės spaudos ir knygų leidėjams bei autoriams, kad jų siunčiami Lietuvių Bibliografinei Tarnybai spausdiniai nuo anksčiau minėtos datos patenka į P. L. Arcchyvą. Tos leidyklos, kurios norėtų išsaugoti daugiau egzempliorių ir taip pat anksčiau pasirodžiusius leidinius, prašomos senuosius leidinius ir kitus egzempliorius siųsti tiesiog Pasaulio Lietuvių Archyvui, 2601 W. Marquette Rd., Chicago 29, Ill., U. S. A.

Trumpai

● Jonas Žostautas, žinomo Amerikos lietuvio buvusio Drobės fabriko Kaune vieno savininkų sūnus, pasitraukė iš Baltosios Meškos bravoro reikalų vedėjo pareigų, aiškindamas, kad ten "atsirado per daug bosu ir direktorių, bet maža dirbančių".

● Juozas Ulinauskas Californijoje prie El Cajon, 2000 pėdų aukštumoje, turi dideli vištų ūkį, kuriame per metus išaugina apie 10,000 vištų.

● Prof. Viktoras Biržiška, gyvenąs Chicagoje, staiga buvo susirgęs ir paguldytas į Šv. Antano ligoninę. Dabar jau sveiksta ir greitai žada iš ligoninės išeiti.

● Aleksas Siliūnas, Chicagoje, buvo susirgęs, bet po sunkios operacijos pasveiko ir pradėjo dirbti.

● Solistė A. Dambrauskaitė balandžio 18 d. 8 val. vak. koncertuos Rochesterio pararapijos salėje, 555 Hudson Ave.

● Budriūno kvartetas Deroite ruošiasi įdainuoti į plokšteles.

● Keleivio redaktorius J. Jonuškis, kuris buvo susirgęs širdies priepuoliu, išbuvęs ligoninėje savaitę laiko, dabar gydosi namuose.

● Chicagietis lietuvis Aleksandras Zalpis, kuris pasiuntė prezidento Eisenhowerio šeimai gražiai išmargintus velykinius margučius, iš Baltųjų Rūmų gavo padėkos laišką.

NEMOKAMAI

Pameginkite visi tie, kurie kenčiate šiuos skausmus: REU MATIŠKUS, RANKŲ IR KOJŲ GĖLIMĄ BEI TIRPIMĄ. NEURALGIJĄ, NUOVARGĮ, DIEGLIUS. Jeigu jūs branginate savo sveikatą, tai tuojau atsiųskite savo vardą, pavardę ir adresą drauge su šiuo skelbimu, ir nemokamai gausite naujai pagerintos Deksnio Galingos Mosties. Pavartoję ją, po savaitės laiko, jeigu nesijausite sveikesni, grąžinkite mums likusią. Bet mes žinome: tūkstančiams padėjo, padės ir jums. Užtikriname pasekmes!

Yra senas ir teisingas priežodis: kas tepa, tas važiuoja. Todėl, jeigu nori važiuoti, tai tepk ir tepk su Deksnio Galinga Mostimi.

DEKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666
Newark 1, N. J.

Lietuvių Naujienos
MĖNESINIS LAIKRAŠTIS
J. GUSTIS, leidėjas
Prenumerata metams $2.00
332 N. 6th STREET,
Philadelphia 6, Pa.

PARDUODAMA VAISTŲ DIRBTUVĖ

plačiai žinoma lietuviams. Geros sąlygos tuojau norinčiam pirkti. Auksinė proga bizniui. Suinteresuotas asmuo gali tapti partneriu. Kreiptis:

DEKEN'S PRODUCTS,
P. O. Box 666, Newark, N. J.

PAKĖNO ir sūnų siuvykla, rūbų valykla ir dažykla yra viena didžiausių Amsterdam, New York. Pakėno darbas garantuotas ir kainos prieinamos. Atneškit drabužį šiandien —parsinešit rytoj. Pakėno trokai Jūsų drabužius paima iš namų ir gražiai pataisytus, išvalytus ir suprosytus pristatys į namus.

A. Pakėnas & Sons
138 E. MAIN STREET
Tel. 1231
110 BROOKSIDE AVE.
Tel. 5083
AMSTERDAM, NEW YORK

Kurie norite įsigyti vasarnamį ar ūkį ir sveikam kalnų ore ilgiau gyventi prie upelio ar ežerėlio arčiausiai Adirondacks kalnų, kreipkitės į namams pirkti bei parduoti, dokumentus sudaryti bei apdrausti.

M. Kerbelio ir sūnaus įstaigą,
183 EAST MAIN ST., AMSTERDAM, N. Y. **Tel. 1656**

MAŽA, BET SENA LIETUVIŲ KOLONIJA

NAUGATUCK, CONN. — Šis miestelis turi mažiau, kaip 20,000 gyventojų. Žieminė jo dalis vadinama Union City, ir čia tik pašto skyrius, miestelio valdyba yra Naugatucke.

Kada lietuviai čia pradėjo apsigyventi, nežinia, bet jie čionai gyveno jau prieš 60 metų. 1893 metais buvo įkurta pirmoji lietuvių draugija iš 15 asmenų. Ji vadinosi "Brolija Švento Jurgio ricieriaus, mučelninko ir patrono žmonių ir mūsų draugų".

Pirmoji šios draugijos valdyba buvo sudaryta iš sekančių asmenų: Pirm. Tamošius Ratkevičius, , sekr. Ignotas Griežius, fin. sekr. Simonas Prūselaitis, iždi. Vincas Geležiūnas. 1895 m. draugija gavo pastovų čarterį ir pasivadino Šv. Jurgio pašalpinė draugystė.

Atvykstant vis daugiau lietuvių į Union City, draugija plėtėsi ir stiprėjo finansiškai. 1898 metais draugija nusipirko sklypą žemės su tikslu statyti svetainę. Pasirodė, kad žemės buvo per mažai svetainei statyti Woodbine gatvėje, todėl iškeitė į dabartinę vietą, Linden Park, ir čia pastatė svetainę. Draugijai stiprėjant, svetainė buvo didinama.

1902 m. mirus draugijos nariui Ignotui Griešiui, buvo nesusipratimų su vietos kunigu: Jis atsisakė tą narį laidoti katalikų kapinėse. Tada draugija pasitarus su Waterburio draugijomis, įsteigė tautiškas kapines, kur yra palaidota daug ir šios draugijos narių. Paskiau buvo įsteigta dar kelios draugijos, kaip Šv. Petro, Šv. Pranciškaus ir Lietuvių piliečių pašalpinis klubas. Po pirmojo pasaulinio karo, imigracijai užsidarius, draugijos pradėjo silpnėti. Tada jos susivienijo į vieną Šv. Jurgio draugiją. Tiesa, dar buvo įsteigta dvi draugijos, Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto ir Susivienijimas Lietuvių Conn. Valstybėje, bet jos negalėjo išsilaikyti.

Per 60 metų laikotarpį draugija yra išgyvenusi įvairių nuotykių.

Pirmieji šios draugijos nuostatai nariams ne buvo palankus. Nariai buvo verčiami eiti metinę išpažinti, priešingu atveju, jie būdavo baudžiami pinigiškai. Už nelankymą metinių, pusmetinių, trimėnesinių susirinkimų ir nedalyvavimą parodose, taipgi būdavo baudžiami piniginėmis baudomis. Neužsimokėję tų baudų, turėdavo apleisti draugiją. Laikams keičiantis, tobulėjo ir draugijos nuostatai. Dabar gali priklausyti visi lietuviai ne tik Romos katalikai. Draugija nariais negausi, bet finansiškai stovi gerai. Nariai moka po 1 dol. mėnesiui, ir gauna 12 dol. ligos atveju.

Paskutinis šios draugijos organizatorių mirė š. m. sausio mėnesį. Tai Antanas Mašiotas, gyvenęs Hartford, Conn.

Dabartinę šios draugijos valdybą sudaro daugumoje Amerikoje gimę ir augę lietuviai. Vincas Gelanda, išbuvęs šios draugijos pirmininku eilę metų ir labai tvarkingai vedė jos reikalus. Dabartinis pirm. Petras Brastauskas taipgi yra gabus žmogus. Kiti valdybos nariai Jonas Latvys, Vincas Kleiva ir Viktoras Stasionis. Senajai kartai priklauso vicepirm. Augustas Stačkūnas iždi. ir Feliksas Vilkas. Nors pastarasis jau nejaunuolis, bet dar pilnas energijos ir daug darbuojasi šioje draugijoje.

Draugijos 60 metų sukakčiai paminėti, balanžio 25 d. rengiama vakarienė.

Spaudos komisija:

F. J. Vilkas, P. Vaičiulis, J. Kairis.

Muzikos vakaras

WORCESTER, MASS. —Balandžio 17 d. 7,30 v. v. mokyklos salėje, 211 Providence St. įvyks muzikos meno vakaras, kurį rengia vietos lietuvių jaunimas, bubnų ir trimitų čempijonai. Programa bus įvairi: muzika, šokiai, dainos ir nergelės Fatimos inscenizavimas. Dainuos vietos vyrų choras, kuriam vadovauja Jurgis Mozūraitis. Po Programos — šokiai, grojant geram orkestrui, vadovaujant A. Juodžemiui.

Į šį tikrai įdomų vakarą kviečiami vietos ir apylinkės lietuviai. Šiuo atsilankymu, paremsite jaunuolių pastangas ir tuo būdu paskatinsite juos tolimesniam veikimui.

Julė Lendraitienė.

"Daina" minės 22 m. sukaktį

BALTIMORE, MD. — Baltimorės Lietuvių Dainos Draugija, atžymėjimui 22 metų gyvavimo sukakties, rengia rečitali ir šokius, gegužės 2 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Salės Auditorijoje, 851 Hollins St.

Dainuos du geriausi vietos dainininkai: tenoras Klemensas Andreikus, ir baritonas Jurgis Galkus. Akompanuos muzikos mokytoja Lelija Bakerskienė. Po programos bus šokiai. Stagaliečiškis

IVY LEAF GRILL
Antonia Smith, Sav.
42 SCHUYLER STREET
AMSTERDAM, N. Y.

MALIN'S FAMILY SHOE STORE
J. Malinauskas, sav.
Nesigailėsite, įsigiję batus mūsų krautuvėje
3255 RIVER AVENUE
CAMDEN, N. J.

SIMON'S CAFE
S. KRAUČIUNAS, Sav.
Pirmos rušies maistas
DU BARAI
Šokiai penktadieniais ir šeštadieniais
26 ANDOVER STREET,
LOWELL, MASS.
2-8568

A. MIEŽIS
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS
2207 N. 2nd STREET,
PHILADELPHIA, PA
REgent 9-4156

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE
CAFE
1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

BACH'S CAFE
Alus, vynas, likeris.
Visada draugiška nuotaika.
6029 TORRESDALE AVE.,
Philadelphia 24, Pa.
JE 5-9643

QUALITY MARKET
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.

THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox Street
Waterbury, Conn.

Jau išėjo iš spaudos. Gaunama leidykloje ir pas spaudos platintojus.

STEPAS ZOBARSKAS

AUŠRELĖ

ELEMENTORIUS

PATRIA

Post Office Box 1291
STAMFORD, CONN.
Kaina $2.25

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
Bridgeport, Conn.
TEL.: 3-4696

HOTEL GRUSH
RESTORANAS ir BARAS
ADAM GRUSH, Savininkas
Iš kitų miestų atvykę tautiečiai visada gali gauti patogius ir nebrangius kambarius.
200 North Broad St., Philadelphia, Pa.
LOcust 7-9274

STANLEY'S MEAT MARKET
KAZYS VALAITIS, Savininkas
PIRMOS RŪŠIES MĖSA IR KITI MAISTO DALYKAI
808 North 2nd St., Philadelphia, Pa.
MArket 7-1685

PHILADELPHIA, PA.
MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto
PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI - ALUS
2327 Brown Street **Philadelphia, Pa.**

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, **PHILADELPHIA, PA.**
Tel. PO 5-9785

TRAUN'S BAR
AUGUST TRAUN, Sav.
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

HOLLYWOOD INN & HALL
ELZBIETA RUDAUSKIENĖ,
Savininkė
Baras ir salės pramogoms
2419 W. 43rd STREET **CHICAGO, ILL.**
Tel. VIrginia 7-9880

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-?? So. 2-nd Street **Tel. DE 4-5136**
PHILADELPHIA, PA

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street **Telefonas Poplar 4110**
PHILADELPHIA, PA
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakelevingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai. Nelaimės valandą kreipkites į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

PASAULIO LIETUVIUOSE

● Dėl asmeninių sumetimų karo attache Prancūzijoje pulk. J. Lanskoronskis atsisakė toliau eiti VLIKo kariškojo patarėjo pareigas.

● Australijoje pradėta plataus masto akcija Lietuvių Namams Sidnėja įsigyti.

● Smuikininkė E. Kuprevičiūtė, po sekmingo koncerto Londone ir Manchestery, išvyko į Šveicariją, kur balandžio pabaigoje bus suruošti jai keli koncertai.

● Išėjo Europos Lietuvių Kalendorius. Užsisakymus siųsti: Bendrija, (20a) Honnover-Kleffeld, Hegelstr. 6, Germany.

● Kanadoj susitvėrė lietuvių medžiotojų ir žuklautojų klubas į kurį yra įstoję 25 nariai.

● Draugo romano konkurso jury komisija sudaryta iš V. Dabušio, A. Šešplaukio—Tyruolio ir A. Vaičiulaičio.

● Dail. E. Kulvietis, gyvenąs Kolombijoje, balandžio 10 d. šventė 70 metų sukaktį, ta proga Medellino mieste buvo suruošęs savo darbų parodą.

● Lietuvių kilmės Latvijos vyskupas Antanas Urbšys, šiuo metu gyvenąs Ispanijoje, šventė 50 metų kunigystės jubiliejų.

● Edv. Turauskas, nuolat gyvenąs Prancūzijoje, lankėsi Ispanijoje ir prie Franko vyriausybės darė žygių save pasiskirti Lietuvos pasiuntiniu, bet Ispanijos užsienių reikalų ministerija patarė jam susisiekti pirma su Lietuvos Diplomatijos Šefu.

● Paryžiuje, garsioje Barrero galerijoje, balandžio 11 d. atidaryta šeštoji dail. Vyt. Kasiulio darbų paroda. Išleistame jo darbų kataloge įvadą parašė įžymus prancūzų meno istorikas ir kritikas George Pillement.

● Venecueloj San Felipe mieste Deveikiai pasistatė didelį kino teatrą.

● Australijoje įvykusioj Pan Pacifiko skautų Jamboree tarp 11,000 skautų dalyvavo ir 15 lietuvių.

● Venecueloj Norvegijos konsulate jau treti metai tarnauja lietuvaitė R. Jeloveckaitė.

● Dail. Vacio Rato - Ratalskio, gyvenančio Australijoje, keturis darbus įsigijo Australijos muziejus.

● Philadelphijos universitetas žadąs perimti dr. Jurgio Šaulio archyvą, kuriame yra nemaža svarbių dokumentų ir rankraščių.

● Antano Krauso 20 metų pedagoginio ir 30 metų žurnalistinio darbo sukaktį paminėjo Australijoj išeinąs lietuvių laikraštis Mūsų Pastogė.

● VLIKas pasiuntė Anglijos karalienei Elžbietai II užuojautos telegramą, dėl senosios karalienės Marijos mirties.

● Gegužės 1 d. 7 val. 30 m. Chicagoje, Ashland auditorijoje (Ashland ir Van Buren sankryžoje) įvyks milžiniškas antibolševikinis mitingas. Lietuvių vardu kalbės ALT pirm. L. Šimutis. Lietuviai kviečiami kuo gausiausiai dalyvauti.

● Kolumbijoje, Medellino mieste, Tamuliai atidarė moderniską vyrų ir moterų kirpyklą. Tamulienė Lietuvoje yra dirbusi geresniuose grožio salionuose.

● Naujoje Zelandijoje, Dunedin mieste, kuriame yra įsikūrę 34 lietuviai, jau ketvirti metai leidžiamas laikraštėlis "Naujosios Zelandijos Lietuvis", kurį redaguoja Vl. Butkienė.

● Vokietijoje paskelbtas potvarkis, kad visi darbingi tremtiniai turės registruotis ir nebegaus papiginimų važinėti geležinkeliais.

PRIEŽASTYS, DĖL KURIŲ GALI BŪTI ATIMTA JAV PILIETYBĖ

Nemaža naturalizuotųjų piliečių, priėmus naująjį Mc-Cararn - Walter imigracijos ir tautybių įstatymą, baiminosi dėl nuostatų, kuriais svetur gimusiems amerikiečiams jų pilietybė gali būti atimta. Ir iš tikrųjų, minėtame įstatyme yra dėlto svarbūs nutarimai. Bet jie palies tik labai mažą grupę žmonių.

Tikrumoje, asmuo vieną kartą gavęs pilietybę kartu yra apsaugomas įstatymais ir teismo globa. Pilietybė jam gali būti atimta tik labai svarbiais atsitikimais arba tikrais faktais įrodžius, jog jis ją gavo apgaulės būdu.

Naujame įstatyme nurodoma, jog naturalizuoto piliečio atsisakymas liudyti dėl savo pogrindžio veiklos, nepraėjus 10 metų nuo jo įpilietinimo datos, Kongreso Komitetui — jei šis asmuo būna pasmerkiamas — gali būti pakankama priežastis atšaukti JAV pilietybę. Šis nuostatas palies tik labai mažai asmenų.

Naujasis įstatymas daug griežčiau atsižvelgia į naujųjų piliečių bylas, kuriose jie būna kaltinami, jog pilietybę jie gavo apgaulės būdu, angliškais terminais, ne tik "illegally" ar "fraudulently", bet taip pat "by concealment of a material fact or by willful misrepresentation". Kongreso komiteto nuomone, kuris šį įstatymą parengė, šis nuostatas tik palengvins teismo darbą, neapimdamas daugiau asmenų, kuriai šia grupei galėtų būti priskirti.

1) Pilietybė gali būti atimama dar tuo atveju, jei kaltinamasis naturalizuotas pilietis įstojo į pogrindžio organizaciją ne praėjus penkiems metams nuo jo įpilietinimo, kuris įvyko po 1952 gruodžio mėn. 24 dienos ir jei natūralizuotajam pilietybė nebūtų buvusi suteikta, jei jis būtų įpilietinimo metu pasisakęs esąs pogrindžio organizacijos narys. Jo priklausymas šiai subversyvinei organizacijai būtų įrodymu, kad jis prieštaravo Konstitucijos straipsniams savo įpilietinimo metu ir dėlto negali būti piliečiu, nebent jis gali įrodyti kad taip nebuvo.

2) Pilietybė gali būti atimta asmeniui, kuris gavęs JAV pilietybę pastoviai apsigyveno svetimoje šalyje ir penkių metų laikotarpyje nebuvo sugrįžęs į Jungt. Valstybes.

3) Pašalinimas iš Amerikos ginkluotų jėgų, kada pilietybė jam buvo paskubinta kaip šių jėgų nariui — tai taip pat reiškia JAV pilietybės netekimą.

Šitos priežastys naujame įstatyme yra specifiškai apibūdintos, bet gali būti dar ir visa eilė kitų nupilietinimo priežasčių. Bendrai paėmus tokios bylos pasitaiko palyginus retai. 1951 m. buvo nupilietinti 403 naturalizuotieji piliečiai, iš kurių 394 už tai, kad jie pastoviai apsigyveno svetimose valstybėse, ir tik 19 dėl kitų priežasčių.

Jei pilietybė atimama asmeniui, nuo kurio pilietybė priklausė jo žmona ar vyras ir vaikai, visi šie nuo jo ar jos priklausą taip pat netenka pilietybės, nebent tuo atveju, jei jie gyveno atšaukimo metu JAV ir jų globėjui pilietybė buvo atšaukta dėl pogrindžio veikimo, gyvenimo užsienyje ar prievartinio pašalinimo iš JAV ginkluotų jėgų.

Atėmimas naturalizacijos skiriasi nuo pametimo pilietybės tuomi, kad atėmimas naturalizacijos išbraukia iš knygų asmens naturalizaciją.

Čia gimę ir naturalizuoti piliečiai gali netekti pilietybės:

Jeigu tampa piliečiais svetimos šalies,

Jeigu prisiekia ištikimumą svetimam kraštui,

Jeigu įstoja į svetimo krašto ginkluotas jėgas be Valstybės Sekretoriaus ir Apsaugos Sekretoriaus leidimo,

Jeigu balsuoja politiniuose rinkimuose svetimoje šalyje,

Jeigu formaliai atsižada Amerikos pilietybės,

Jeigu pabėga iš JAV ginkluotų jėgų karo metu ir dėlto negarbingai būna paliuosuotas,

Jeigu vengia karinės tarnybos ir t.t.

Naturalizuotas pilietis praranda pilietybę, jeigu jis išgyvena tris metus svetimoje šalyje, kurios pirmiau buvo pilietis, arba kur gimė, arba jeigu penkis metus išgyvena užsienyje. Trumpi viešėjimai Jungtinėse Valstybėse nepertraukia šią rezidenciją užsienyje, tik jeigu toks asmuo parodytų gerą norą vis pasilikti Amerikos piliečiu — jeigu išnuomotų butą arba užsimokėtų taksus.

Šis patvarkymas neliečia asmenų, kurie dirba JAV valdžiai arba amerikiečių firmoj, kurios verčia juos gyventi užsienyje, naturalizuotus piliečius, kurie negali grįžti dėl savo arba šeimos nario ligos, naturalizuotus piliečius, kurie yra veteranai ispanų-Amerikos karo arba pirmo Pasaulinio karo, ir nekuriuose atsitikimuose Antro Pasaulinio Karo veteranus ir jų šeimas, ir naturalizuotus piliečius, kurie išgyveno JAV daugiau kaip 25 metus nuo naturalizacijos. Šiame atsitikime, jeigu naturalizuotas pilietis įsteigia rezidenciją krašte kurio pirmiau buvo pilietis, arba kur randasi jo gimimo vieta, tai privalo būti mažiausia 60 m. amžiaus kada įsteigia rezidenciją, jeigu nori likti Amerikos piliečiu.

C. C.

Šiokiadienis senosios Jeruzalės vaizdas

Merginos, keturlapis dobilas ir Floridos vaisiai

TOKIOS PROGOS SENIAI LAUKĖME

DR. S. BIEŽIS
Chicago, Ill.

700 metų Lietuvą sujungė, sustiprino ir išplėtė Karalius Mindaugas.

Pasiryžusi Lietuvos istorinius faktus iškelti amerikiečiams, o taip pat ir čia gimusiam lietuvių jaunimui, Amerikos Lietuvių Tautinė S-ga kaip tik ir pasiryžo — birželio 20 ir 21 dienomis Amerikos sostinėje Washingtone šaukti lietuvių iš visos Amerikos sąskrydį ir sukviesti kelis šimtus Amerikos aukštuomenės ir juos su mūsų istorija supažindinti. Ypač svarbu dabar prisiminti Lietuvos buvusią didybę, ta proga Washingtone esančiuosius visos Amerikos senatorius ir kongresmenus supažindinti su mūsų tautos meno, kultūros vertybėmis. Toks lietuvių sąskrydis Washingtone duos progos Amerikos lietuvių tautos draugams daug gražios medžiagos ir mūsų jaunimą padrąsins pasigirti savo sena kilme.

Visų lietuvių kolonijų atstovai turėtų gausiai Sąskrydyje dalyvauti. Į jį turėtų kalbinti ir savo miestų ir apylinkių amerikiečius valdžios pareigūnus atvykti. Jie bus mielai priimti ir jiems bus malonu susitikti Lietuvių Sąskrydy Amerikos aukštuomenę ir savo valstybių atstovybes. Negalime įsivaizduoti kiek vietos lietuvių vardui tas pagelbės!

Prisimenu laikus, kada buvo sunku lietuviams gauti lietuvių ir Lietuvos vardo paminėjimą. Dabar ta proga yra. Mes turime galimybės ja pasinaudoti. Tad, ir pasinaudokime. Turime gražaus laiko iki birželio 20 ir 21 savo atostogas susitvarkyti, kad Amerikos sostinėj galėtume ir kiek ilgiau pabūvoti. Bet iš artimesnių Washingtonui kolonijų tereikės tik savaitgalį Amerikos sostinėj praleisti, tuo pačiu laiku maloniai padalyvauti istorinėse iškilmėse.

Tad, iki pasimatymo birželio 20 ir 21 — Washingtone, Statler Viešbuty, kur dalyvaus visos Amerikos patriotingieji lietuviai organizacijų atstovai ir visuomenės veikėjai. Rūpindamiesi lietuvių jaunimu turėtume pasirūpinti, kad ko daugiausia mūsų jaunimo dalyvautų, ypač bankete birželio 20, prasidedančiam 7 val. vakare Presidential Ballrooms puikiojoj salėj, kurioj dalyvaus per 200 senatorių ir kongresmenų ir kitų dignatarų iš visos Amerikos. Tokios progos seniai laukėme. Ji dabar yra. Sugebėkime ją pasinaudoti.

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
730-2 E. Moyamensing Ave
Tel. Howard 8-0596
Philadelphia, Pa.

SEPTYNIOS LIETUVOS KONSTITUCIJOS

M. Tolišius

Kilus pirmajam pasauliniam karui 1914 m. rugpiūčio 1 d., Lietuva buvo viena pirmųjų jo aukų. Rennenkampfo ir Samsonovo kariuomenės turėjo žygiuoti per Lietuvą į Rytprūsius (ten jos įsiveržė rugpiūčio mėn.). Abiejų armijų sibiriniai daliniai, žygiuodami per Lietuvą, daugelį vietovių apiplėšė, sudegino. Vėliau rusų valdžios buvo aiškinama, kad jie suklydę, nes manę jau esą Rytprūsiuose. Po Tannenbergo kautynių 1914 m. rugpiūčio 23-31 d. Samsonovo vadinamosios Narewo armijos likučiai traukėsi atgal. Prie Mozūrų ežerų įvykusiose kautynėse 1914 m. rugsėjo 5-15 d. taip pat buvo sumušta Rennenkampfo vad. Nemuno armija. Abiejų armijų likučiai, atsitraukdami iš Rytprūsių, užplūdo Lietuvą, nešdami krašto gyventojams naują vargą ir skurdą.

Vargui Lietuvoje sumažinti Rusijos valdžia 1914 metų lapkričio mėnesį leido sudaryti Centralinį Lietuvių Komitetą Nukentėjusiems Nuo Karo Šelpti su būstine Vilniuje. Komiteto pirmininku buvo Dūmos atstovas Martynas Yčas, vicepirmininku — Antanas Smetona.

Kai po Mozūrų kautynių, 1915 m. vasario 4-22 d., vokiečių kariuomenė įsiveržė į Lietuvą, ir rusų X armija, Augustavo miškuose apsupta, pasidavė vokiečiams, rusų valdžia evakuavo daug Lietuvos gyventojų į Rusiją. Buvo evakuota taip pat dalis augštesniųjų mokyklų su mokiniais ir mokytojais. Centralinio Lietuvių Komiteto veikla dėl to turėjo būti išplėsta į visą Rusiją, kad būtų galima rūpintis ten ištremtaisiais lietuviais.

Vokiečių kariuomenei 1915 metais veržiantis gilyn ir grasinant Vilniui, Centralinis Lietuvių Komitetas persiskyrė pusiau: viena jo dalis, vadovaujama pirmininko Martyno Yčo, persikėlė į Petrapilį (dabartinį Leningradą), kad iš ten galėtų tęsti lietuvių šalpos ir Lietuvos jaunuomenės auklėjimo darbą ir reikšti lietuvių politines aspiracijas, kita dalis, vadovaujama Antano Smetonos, liko Vilniuje, kuri 1915 m. rugpiūčio mėn. užėmė vokiečių kariuomenė.

Vilniškis komitetas, pradžioje dirbęs tik šalpos darbą, ilgainiui pradėjo ir politinę veiklą. Tai buvo neišvengiama santykiaujant su okupacine vokiečių valdžia, kurios rankose buvo visas Lietuvos krašto valdymas. Komitetas rūpinosi, kad būtų palengvinta okupacinė našta, sumažintos rekvizicijos.

Kai 1916 m. lapkričio 5 d. Austrijos ir Vokietijos imperatoriai paskelbė nepriklausomos Lenkijos valstybės atstatymą, Lenkų Tautinis Komitetas stengėsi įjungti ir Lietuvą į Lenkijos valstybę lyg ir atgaivinant 1569 m. Liublino uniją. Tiems lenkų sumanymams, atrodo iš pradžios pritarė ir Austrija ir Vokietija.

Jau 1916 m. rugpiūčio 11 ir 12 d. Vienos pasitarimuose tarp reichskanzlerio v. Bethmanno Hollwego ir Austrijos-Vengrijos užsienių reikalų ministerio barono Buriano buvo iš tiesų pritariama, kad Vilnius būtų priskirtas nepriklausomai Lenkijai. Tačiau Suvalkų gubernija nebuvo priskiriama Lenkijai.

Vilniškis Komitetas 1917 m. vasario 17 d. įteikė Vilniaus-Suvalkų srities vokiečių okupacinei valdžiai memorandumą, protestuodamas prieš lenkiškąją agitaciją Lietuvoje ir reikalaudamas Lietuvos nepriklausomybės etnografinėse sienose. Tai buvo pirmasis nepriklausomos Lietuvos valstybės reikalavimas, įteiktas vokiečių okupacinei valdžiai jų okupuotoje teritorijoje 1914-1918 m. karo metu. Reikalavimą pasirašė dr. J. Basanavičius, A. Domaševičius, S. Kairys, A. Smetona, dr. J. Šaulys

1917 m. liepos mėn. Kerenskio valdžia pasiuntė senąją rusų armiją paskutinei ofenzyvai, kuri per kelias savaites sugniužo. Daugelis kareivių, metę ginklus, traukė namo. Tada gresė Centralinio Lenkų Komiteto sustiprinta akcija Vilniuje ir visoje Lietuvoje Norėdami užkirsti kelią lenkų akcijai, 1917 m. rugpiūčio 5 d. Vilniuje susirinko 21 lietuvių veikėjas, kurie bendradarbiavo su Centraliniu Lietuvių Komitetu. Šis susirinkimas nesusilaukė okupacinės vokiečių valdžios palankumo. Komiteto dalyviams buvo pranešta, kad lietuvių politinė veikla bus toleruojama tik tuo atveju, jei ji sieks artimos sąjungos su Vokietija. Susirinkimo prezidiumui pagaliau vokiečių okupacinė valdžia leido sušaukti tautinę Lietuvių Konferenciją.

Kadangi karo metu nebuvo įmanoma vykdyti visuotiniai rinkimai, tai buvo pakviesti 264 įžymūs asmens iš įvairių Lietuvos vietovių į Lietuvių Konferenciją, įvykusią Vilniuje 1917 m. rugsėjo 17 d.

Į šią pirmą konferenciją, kuri tęsėsi ligi rugsėjo 23 d., susirinko 214 žmonių, atstovaujančių įvairius socialinius, politinius ir profesinius Lietuvos sluogsnius. Konferencija priėmė visą eilę nutarimų, kuriais buvo siekiama atstatyti laisvą ir nepriklausoma Lietuvos valstybę etnografinėse sienose be ryšių su kita kuria valstybe, ypatingai Lenkija. Konferencija išrinko 20 narių Tautos Tarybą. Jos pirmininku buvo išrinktas Antanas Smetona.

Bolševikam 1917 m. spalio mėn. užgrobus valdžią Rusijoje, sustiprėjo vokiečių spaudimas į Baltijos tautas prisijungti prie Vokietijos. Tada Tautos Taryba 1917 m. gruodžio 11 d. priėmė Lietuvos nepriklausomybės deklaraciją, kurioje, vokiečiams primygtinai reikalaujant, buvo įrašyta eilė su Vokietija sudaryti numatomų ūkinių ir karinių konvencijų, jungiančių su ja Lietuvą. 1918 m. sausio 26 d. sušaukus Tautos Tarybos 5-ją sesiją, Vokietijos užsienių reikalų ministerija patarė Tarybai priimti naujus nutarimus, reikalingus maskvinių lietuvių bolševikų (Kapsuko) reikalavimams Lietuvos Brastos derybose (1917 m. rugsėjo 12 d. — 1918 m. vasario 3 d.) atremti. Tačiau Tautos Tarybos visuma nesutiko tokios naujos deklaracijos pasirašyti, ir 4 nariai (Steponas Kairys, Jonas Vileišis, S. Narutavičius ir Mykolas Biržiška) dėl tos priežasties iš Tarybos išėjo.

Pagaliau 1918 m. vasario 16 d. Taryba nutarė paskelbti antrąją Lietuvos Nepriklausomybės deklaraciją, kurią pasirašė taip pat ir sausio 26 d. iš Tarybos išėjusieji 4 nariai. Nepriklausomybės deklaracijos tekstas buvo įdėtas stambiu spaudmeniu per visą puslapį Lietuvos Aide, ėjusiame Vilniuje. Tačiau okupacijos valdžios cenzorius išbraukė visą pirmąjį puslapį.

Susitarus su lietuvių spaustuvės savininku Kukta, naktį slapčia buvo atspausdinta to neleisto Lietuvos Aido numerio 500 egzempliorių ir išsiuntinėta patikimiems žmonėms į provinciją. Oficialiai Lietuvos Aidas tą dieną visai neišėjo. Berlyno Vossische Zeitung suskubo paskelbti Lietuvos Nepriklausomybės deklaraciją, tačiau kitiems Vokietijos laikraščiams cenzūra uždraudė ne tik deklaraciją skelbti, bet net ją komentuoti.

Netrukus Tautos Tarybos delegacija nuvyko į Berlyną. Tarpininkaujant Landtago atstovui dr. Gaigalaičiui ir Reichstago atstovui Erzbergeriui 1918 m. kovo 23 d. pavyko gauti per Reicho kanclerį grafą von Hartlingą iš kaizerio Wilhelmo II Lietuvos Nepriklausomybės de jure pripažinimą, kuris tačiau buvo duotas 1917 m. gruodžio 11 d. deklaracijos sąlygomis. Vokiečiai toliau stengėsi įgyvendinti Lietuvos sąjungą su Vokietija. Jie reikalavo, kad Lietuva per Hohenzollernų dinastiją būtų susieta su Prūsija personaline unija, panašiai kaip buvo sujungta su Lenkija 1385 metais, Lietuvos kunigaikščiu Jogalai vedus Lenkijos karalaitę Jadvygą. Personalinė unija su Prūsija ilgainiui būtų privedus Lietuvą prie panašaus susijungimo, kuris buvo po 1569 metų Liublino unijos sutarties: atseit, Lietuva būtų turėjusi tapti Prūsijos dalimi. Kadangi Lietuvą tokiai kombinacijai griežtai priešinosi, vokiečiai, siekdami valstybinės jungės, pasiūlė Prūsijos arba Saksonijos dinastijos princą Lietuvos karaliumi.

(Nukelta į 6 psl.)

Floridoje gyvena kalė, vardu Lady, kuri "rašo" mašinėle

DUOKIME VAIKAMS PASTOGĘ!

Dabartinės Vasario 16 gimnazijos patalpos kareivinėse yra prastos ir ankštos. — Atsikurianti vokiečių armija iš ten galės išvaryti vaikus

Vasario 16 Gimnazija pradeda ketvirtuosius mokslo metus. Pasaulio lietuviai, kurių aukomis ji išlaikoma, gali didžiuotis. Reta tauta tremtyje pasirodė tokia sąmoninga, kad taip, kaip mes, giliai įvertintų tautinio švietimo reikšmę, ir tokia solidari ir organizuota, kad pajėgtų pastoviai telkti lėšas gimnazijai išlaikyti.

Šiais metais Jūs mokslinate Vasario 16 Gimnazijoje šimtą septyniasdešimt vaikų, kad su laiku tas jaunimas, tvirtas dvasia ir kūnu, stotų į darbą už Lietuvą, mūsų Tėvynę.

Aplinkybės dabar verčia susirūpinti gimnazijai pastoge.

Dabartinės patalpos kareivinėse, eilę metų netaisytos, yra tokios prastos ir ankštos, kad būtų žala jose toliau vaikus laikyti. Netinkama gimnazijai ir pati vieta. Antra vertus, atsikurianti vokiečių armija kiekvienu metu gali kareivinių pareikalauti sau ir gimnazija visai netektų pastogės. Dėl pastarosios priežasties nebūtų tat prasmės dabartinių patalpų remontuoti, nes reikėtų išleisti daug pinigo, nežiūnant, kaip ilgai tektų tomis patalpomis naudotis.

Mūsų visos pastangos gauti iš vokiečių tinkamesnes gimnazijai patalpas buvo bergždžios. Kad trejų metų gimnazijos darbas ir Jūsų aukos nebūtų veltui, išeitis tebuvo arba patiems gimnaziją statytis arba įsigyti jau gatavus namus.

Ilgai jieškojus, pagaliau pavyko rasti gimnazijai ir bendrabučiui tinkamus rūmus prie Mannheimo — Heidelbergo. Kadangi jie yra ne paties miesto ribose, tai ir eventualaus karo atveju mažiau pavojaus, kad jie nukentėtų. Namai kaštuoja 200,000 markių ir apie 100,000 markių reikalinga jų remontui ir pertvarkymui. Taigi, iš viso 300,000 markių arba 75,000 dolerių, kuriuos mums reikia metų bėgyje sumokėti. Namų pirkimo sutartis jau pasirašyta. Turint galvoje, kad naujos gimnazijos pastatymas kaštuotų per vieną milijoną markių, kaina, palyginti, nėra didelė.

Tautiečiai! Mes kviečiame Jus į šią didelę talką. Mes prašome visų lietuviškų organizacijų paramos. Vasario 16 Gimnaziją sukūrę, pasiryžę ją išlaikyti, nesustokime pusiaukelėje. Sutelkime reikalingas lėšas ir baikime tą lietuvybės paminklą, kuris visam pasauliui liudys mūsų tvirtą tikėjimą į šviesią Lietuvos ateitį, kuriai mes dirbame ir ruošiamės.

PLB Vokietijos krašto valdyba

A. Kuprevičius

(Atkeltas iš 4 psl.)

Kūrybiniame lietuvių tremties klestėjime ir pakilime yra kas tai nepaprasta gražaus! Ši "elevation of soul" yra lyg akmuo mestas visa jėga į orą. Ir kada aš klausau skambinant Andrių Kuprevičių, skaitau Henriko Radausko eilėraščius ir Antano Škėmos prozą, žiūriu į Vytauto ir Aleksandros Kašubų skulptūros ir keramikos darbus, aš pradedu tikėti, kad šiam akmeniui nepažįstama liks nuovargio liki. minė melodija, stagnacijos tragiškoji riba, sugrįžimas į smukimų žemę, ne, — aš noriu tikėti, kad tas akmuo skris su vis didėjančiu įsisupimu pirmyn ir aukštyn.

SEPTYNIOS LIETUVOS KONSTITUCIJOS

(Atkelta iš 3 psl.)

Kai Vokietijos vyriausybės spaudimas pasidarė ypatingai didelis, Lietuvos Tarybos prezidiumas 1917 m. birželio 4 d. padarė staigmeną, **priimdamas pirmąją Lietuvos konstituciją ir pasirinkdamas Lietuvos karaliumi Mindaugu II-ju Reichstago atstovo Erzbergerio kandidatą Wuerttembergo dinastijos Herzogą Wilhelmą von Urachą.**

Konstituciją pasirašė Tarybos prezidiumas, susidedąs iš šių asmenų: A. Smetonos, J. Staugaičio, dr. J. Šaulio ir J. Šerno.

Ji 1918 m. liepos 1 d. buvo priimta ir pasirašyta Herzogo Wilhelmo von Uracho. Tautos Taryba liepos 11 d. savo IXje sesijoje šią konstituciją priėmė ir Herzogą Wilhelmą von Urachą paskelbė Lietuvos karaliumi Mindaugu II-ju. Po Mindaugo I karūnacijos 1253 m. Lietuvos karaliumi, praėjus 123 metams nuo Lietuvos Lenkijos valstybės paskutinio 1795 m. padalinimo, tai buvo pirmoji naujai atkurtos Lietuvos valstybės konstitucija: ji buvo monarchinė, kaip viduramžių Lietuvoje. Be to, Taryba tos pačios dienos nutarimu pasivadino Lietuvos Valstybės Taryba.

Priimant pirmąją Lietuvos valstybės konstituciją, susidadė krizė Valst. Taryboje: 7 jos nariai tik Steigiamąjį Seimą laikė kompetetingu nuspręsti Lietuvos valstybės formą ir karaliaus sostą: 4 nariai, — Steponas Kairys, Jonas Vileišis, S. Narutavičius ir Mykolas Biržiška (kairiojo sparno), savo įsitikinimais respublikininkai, pareikšdami negalį tokių nutarimų pateisinti prieš lietuvių tautą, atsisakė toliau dirbti Valstybės Taryboje, bet iš jos nepasitraukė.

Toliau Valstybės Tarybos narių dauguma manė, kad yra labai svarbu darbą tęsti, kad būtų nusižengimas prieš tautą tokiu momentu praleisti progą ir neatlikti svarbių darbų arba juos pavėluoti. Todėl Valstybės Taryba tuos 4 narius laikė pasitraukusiais ir kooptavo 6 naujus narius.

Naujųjų tarpe buvo Martynas Yčas ir prof. A. Voldemaras.

Tuo būdu buvo išbrista iš krizės ir Valstybės Taryba tęsė savo darbą.

(Pabaiga kitą savaitę)

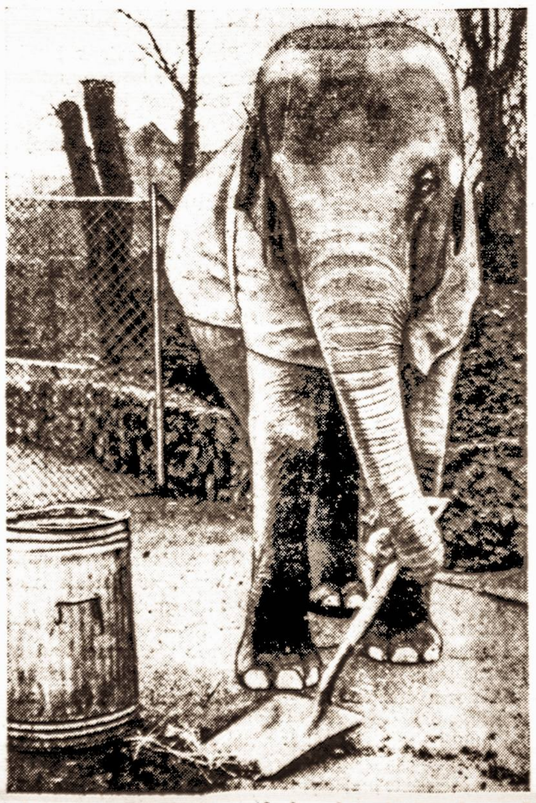

Šis Londono zoologijos sodo įnamis moka ir taip, ypač kai prieš jį stovi žmogus su fotoaparatu.

MAŽASIS DON CAMILLO PASAULIS

(Atkelta iš 5 psl.)

Kartais Peppone, pats to nežinodamas, padarydavo puikų žestą.

— Aš ją nešiojau partizanuose, — pasakė jis, — nusišluostykite su ja!

— Bravo, Peppone! — suriko perkūniškas balsas iš vieno namo pirmojo aukšto.

— Aš nereikalingas dvasiškių pritarimo! — atkirto Peppone, tuo tarpu don Camillo kandžiojo sau liežuvį.

Žmogelis pakratė galvą, paskui prisiartino pre mikrofono.

— Per daug istorijos yra šioje raudonoje skarelėje, kad aš galėčiau ją mirkyti į vulgarinį epizodą kasdieninio gyvenimo, kuris nėra jau toks herojiškas. Man pakaks paprastos nosinės.

Peppone paraudo ir nusuko galvą, gi minioje kilo smarkus plojimas ir vaikas, kuris buvo paleidęs tomatą, buvo išvytas iš aikštės.

Žmogelis ramiai pradėjo tęsti savo kalbą. Jis kalbėjo stengdamasis nebūti per daug griežtas, nors žinojo, kad jam niekas nieko nepasakys, bet nenorėjo pasinaudoti momento silpnumu. Kada jis pabaigė, jam plojo ir minia prasiskyrė duodama praėjimą. Jis praėjo, bet priešais mėriją sustojo, nežinodamas kur eiti. Tada pasirodė don Camillo.

— Jūs greit sudarėte sąjungą, bedieviai komunistai ir kunigų rijūnai liberalai! — sušuko jis garsiai.

— Kaip? — nustebo Peppone pasisukdamas į žmogelį. — Jūs esate kunigų rijūnai?

— Bet... murmėjo žmogelis.

— Tylėkite, — nutraukė jį don Camillo — Jūs turėtumėte gėdytis, kada aš pagalvoju, kai jūs reikalaujate laisvos Bažnyčios laisvoj valstybėje!

Žmogelis norėjo protestuoti, bet Peppone jam nedavė progos.

— Puiku! — sušuko jis. — Paspauskime rankas. Kada reikia ryti kunigus, aš esu draugas net reakcionierių liberalų. Jūs esate mano svečias.

— Nieko panašaus, — atsakė don Camillo, — ponas yra mano svečias. Aš neesu iš tų neišauklėtų, kurie svaido tomatus į veidą.

Peppone atsistojo grasinančiai prieš don Camillo.

— Aš pasakiau, kad jis yra mano svečias, — sušuko Peppone kirčiuodamas kiekvieną žodį.

— Kadangi aš pasakiau taip pat, — pasakė don Camillo,— tai mes turėsim išspręsti šį klausimą kumštimis ir tu gausi smūgius, kuriuos turėjo gauti tavo "Dynamo."

Peppone suspaudė kumščius.

— Eikš, — pakvietė Brusco.

— Negi tu mušies su kunigu gatvėje.

Pagaliau buvo susitarta susitikti neutralioj žemėj. Visi trys nuėjo vakarieniauti už miestelio pas Gigiotti, kuris buvo visai apolitiškas ir tokiu būdu demokratijos kova pasibaigė taip pat lygiomis rungtynėmis.

WALLY'S RESTAURANT
Geri žmonės, geri gėrimai, geras maistas
865 BANK STREET
WATERBURY, CONN.
Tel. 3-9838

POLAKAS GARANTUOJA, kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių
$295 Prabangus ąžuolinis karstas, laidotuvių vežimas ir vienas limozinas į bet kurias vietos kapines. Jums kainuotų $495 tokios laidotuvės.
Bet Polako kaina — $295.

Su auksiniu apmuštu karstu pigiau kaip $185
Pilnas karstų pasirinkimas Žemiausios kainos
Vis tiek, kur Jūs gyvenate. Polakas Jums gali patarnauti.
Antanas Polakas
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
151 METROPOLITAN AVE.,
Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-8479

Tel. EVergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:
68-38 Myrtle Avenue, Glendale, N. Y.
68-38 Forest Avenue, Ridgewood, N. Y.
136-59 Roosevelt Avenue, Flushing, N. Y.
60-04 Woodside Aenue, Woodside, N. Y.
185-24 Horace Harding Bld. Fresh Meadows, Flushing
219 Jamaica Avenue, Queens Village, N. Y.
176 Rockaway Avenue, Valley Stream, N. Y.
4380 White Plains Road, Bronx, N. Y.
19 West Post Road, White Plains, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9737

ČIA RASIT EUROPIETIŠKĄ NUOTAIKĄ
BRAUHAUS Bavarian Cabaret, 249 E. 86 • LE 4-9840, ENTERTAINMENT • DANCING, SCHNITZELBANK, Open 7 days a week for LUNCHEON • DINNER • SUPPER
THE LORELEI DINING • DANCING, 233 E. 86 • SA 2-9926, Open every night for DINNER AND SUPPER, CONTINUOUS DANCING
THE DOMINO 210 E. 86 • TR 9-5630, "New York's Largest Nite Club Dance Floor", JOHN BARNEY & HIS ORCH. AL CASTELLANOS & RUMBAS, BANQUET FACILITIES
RHEINLAND 228 E. 86 • RE 4-9366, LUNCHEON • DINNER • SUPPER, Entertainment and Dancing featuring ROSALIND GRANT • FRITZ KLUTSCH • ERNIE STEMM & his Orchestra
CAFE GEIGER 206 E. 86 • RE 4-4428, LUNCH • AFTERNOON TEA, DINNER • SUPPER, CONCERT MUSIC DAILY, 4 to 6 P.M. • 8 P.M. to 1 A.M., EXCELLENT PASTRIES TO TAKE HOME
Enjoy An Evening At The **SWITZERLAND** 225 E. 86 • SA 2-9561, Open 7 nights a week for DINING AND DANCING
Yorkville Restaurant Association
Atsilankydami į YORKVILLE nepamirškite apsilankyti
Geras maistas ir europietiškai įrengtos vietos

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. VYTAUTAS AVIŽONIS, M. D.
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
30 E. 60th St. New York City, Telef. MUrray Hill 8-8677 — VALANDOS: Susitarus: ketv. ir šešt. nuo 5 iki 8 v. v.
12 Shore Lane, Bay Shore, L.I., Telef. Bay Shore 7-3710 — Susitarus: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. visą dieną ir šešt. tik iš ryto.

DR. F. M. BINTAKYS
91 Hanson Place, Brooklyn 17, N. Y., STerling 9-5285 — VALANDOS: Kasdien nuo 1 iki 4 ir šeštadieniais nuo 3 iki 6 ir pagal susitarimą

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street, Woodhaven, L. I., N. Y. — VALANDOS: 2 — 3 popiet, 6 — 8 vakare, Ketvirtadieniais ir šventad. tik susitarus, Tel. VIrginia 9-6125

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
1357 Bushwick Ave., Ofiso tel. GLenmore 5-3094, Namų tel. Virginia 9-0476 — VALANDOS: 12:30 — 2, 6 — 8, Šeštad. 10 — 3, Ketvirtadieniais ir Šventadieniais uždaryta

T. SAVICKAS, M. D
28 Ashford Street, Brooklyn 7, N. Y., Tel. ofiso: APplegate 7-6429 — VALANDOS: 1—2. 6—8, Šeštad. 11—3 ir susitarus, Namų TAylor 7-8231

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street, Brooklyn, N. Y. — VALANDOS: 9 — 12 ryte, 1 — 8 vakare, Penktadieniais uždaryta, Tel. EVergreen 7-6868

DR. JANINA SNIEŠKA
(DANTŲ GYDYTOJA)
408 Jay Str, Room 306, kamp. Fulton Str. (Brooklyne), Ofiso tel. ULster 8-8789, Namų tel. TAylor 7-8231 — VALANDOS: 1 — 7 val. susitarus, Ketvirtadieniais visą dieną ir šeštadieniais po pietų uždarvta.

DR. BLADAS K. VĖNCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street, Brooklyn, N. Y. — VALANDOS: 9 — 12 ryte, 2 — 9 vakare, Penktadieniais uždaryta, Tel. Ofiso STagg 2-0706, Namų — Jamaica 6-3834

JOSEPH ZABNER, M. D.
AKIŲ GYDYTOJAS
35 E. 7tr Street, New York, N. Y. — VALANDOS: Trečiadienį ir šešt. 10—12, Pirm., Treč., Penkt. 6—8, Tel. OR 4-8038

JOSEPH SAMOSTIE, M. D.
Buvęs Berlyno universiteto klinikų prof. asistentas
Vyrų ir moterų ąštrios ir chroniškos ligos.
RENTGENAS — ELEKTROTERPIA.
Nuo 10 val. ryto iki 6:30 v. p. p. — Čia pat moterų ligų gydytoja
Priėmimo val. ntr., trečiad. ir penkt. nuo 10 val. ryto iki 6:30 val. vak.
New York 3, N. Y. (Tarp 2nd ir 3rd Ave) **220 East 12th St.**
Tel. AL 4-4437

JOHN DERUHA, M. D.
Pūslės, odos, kraujo, vidaus ligos ir nusilpimai. Nervai, glendos, užkietėjimai, vidiniai skauduliai.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

LEONA'S BAR & RESTAURANT

LEONA IR JUOZAS PETRAIČIAI, Sav.
341 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-9414

ACME LIQUOR STORE
SAM SAPEGA, Savininkas
DIDŽIAUSIAS IMPORTUOTO IR VIETINIO VYNO BEI DEGTINĖS PASRINKIMAS
Nuolaida perkant dėžėmis. Pristatoma į namus.
2110 Flatbush Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. NA 8-4343

Telefonas: EVergreen 4-8934
PARAMOUNT BAR & GRILL
STANLEY MIŠIŪNAS IR SŪNUS EDWARDAS MIŠIUNAS SAVININKAI
Lietuviška Užeiga, kur visi myli užeiti.
Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti
Importuoti konjakai — Užkandžiai — Televizija — Muzika — Sportas
502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

ALBRECHT & KOELBER
MĖSOS URMO PARDAVIMAS
197 NORTH 6th ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-6322

Sporto GYVENIMAS

Redaguoja KĘSTUTIS ČERKELIŪNAS

SPORTINĖ TALKA NEW YORKE

Didžiojo New Yorko lietuvių sportinė veikla yra, palyginti, labai kuklaus masto. Kiek geriau su futbolininkais, kurie yra suburti į tris vienuolikes. Viena komanda, jaunių, į viešumą išėjo tik prieš mėnesį, bet šiuo žygiu tenka pasidžiaugti. Prieauglio problema yra labai aktuali ir gal priartės laikas, kai pirmoji vienuolikė vėl sulietuviškės, gi šiam sezone joje matėme įvairių tautybių žaidikų, kurių daugis buvo tik pakeleivingi ir vėliau dingdavo.

Lietuvių Atletų Klubas, pagal nepaliaujamai kartojamą teigimą, jog tai finansiškai pajėgus klubas, grynai sportinėj veikloj nebuvo paslankus. Krepšinio komandos, kuri savo laiku buvo klubo stiprybė, jau pora metų kaip ir nesimato. Ši sezoną pasitenkinta privačiai suorganizuota išvyka į Montrealį, bet Brooklyne jokių rungtynių taip ir nesurengta. Prieš metus nors parungtyniauta su Newarko Lietuvių SK, be to, su Bostono LSK.

Po Lietuvių Atletų Klubo ženklu truputį reiškiasi stalo tenisininkai. Jų dvejos komandos dalyvauja DAFB pirmenybėse. Pirmoji laikosi gerai, o antroji tik šiaip sau. Kokių nors stalo teniso pirmenybių ar turnyrų nesurengta.

Atletų klube šachmatininkai turėjo 1953 m. New Yorko lietuvių pirmenybes. Kai meisterio vardą teko išaiškinti tarp trijų žaidikų, kurie pirmenybėse surinko po lygiai taškų, vieną vakarą paaiškėjo jog kažkas pasisavino keliolika figūrų iš tų keturių komplektų, kuriuos klubas buvo nupirkęs. Kaip tyčia, pasigesta 14-kos žirgų ir su dviem likusiais šachmatininkai nežino ką daryti. Išdaugautojai sako, kad kažkas, tur būt, sugalvojęs įsteigti jojimo sekciją ir tam tikslui išjojęs tuos keturiolika žirgų...

Juokai juokais, bet tokia sujaukta ir siauraus masto padėtis neturėtų ilgiau tęstis. Rudenį Chicagoje numatomos jau trečiosios Šiaurės Amerikos lietuvių žaidynės. Pirmose dvejose New Yorkas nebuvo atstovaujamas. Reikėtų iš anksto ir planingai nutiesti kelius, jog bent šį kartą New Yorko lietuvių sportininkai į žaidynes patektų.

Šią savaitę numatoma sušaukti sporto darbuotojų pasitarimą ir, gal būt, New Yorko sportinis judėjimas tikrai pradės judėti platesne skale. Jau dabar girdėti, jog numato pradėti darbą lengvatlečiai. Tai būtų itin svarbus žingsnis. Bent šias eilutes rašančiam sunku įsivaizduoti sporto be lengvosios atletikos. Lengvąja atletika rūpintis sutiko dr. Krivickas ir Saldaitis.

Krepšinio jaunuomenei sutinka patalkininkauti neseniai iš karinės tarnybos grįžęs Birutis. Numatoma darbą pradėti tuoj pat. Iki birželio 15 d. galima naudotis Frank K. Lane Community Center patogumais, o vėliau paranku darbuotis paplūdymiuose. Tai vis užuomazgos, iš kurių, reikia laukti, išsilukštens įmanomas aktyvumas.

Beje, Brooklyno Eastern District YMCA patalpose šeštadieniais, Klevečkai vadovaujant, darbuojasi apie 15 berniukų. Jaunieji vyrai noriai mankštinasi, gi vyresnieji visą žiemą progos pajudėti Frank K. Lane Community Center (tik trys doleriai sezonui), buvo pasyvūs. Ketvirtadieniais susirinkdavo penki-šeši asmenys...

Ar šią savaitę susirinkę sporto darbuotojai ras vaistų pradėti New Yorke sportinį atkutimą, kuris nesiribotų vien keliomis komandomis, bet užgriebtų plačiau, parodys netolima ateitis. Iš širdies linkėtina, jog šis bandymas pavyktų.

Čk.

FUTBOLO STATISTIKA

Balandžio 12 d. DAFB aukštosios lygos pirmenybėse Eintracht SC sukirto Elizabeth S C 5-1, o Hoboken FC baigė lygiomis su Greek American SC 2-2. Pirmenybių lentelė atrodo taip:

1. German Hungarian SC 21 r., 33 tšk., 2. Swiss FC 19 r., 32 tšk., 3. Elizabeth SC 19 r., 31 tšk., 4. Eintracht SC 20 r., 29 tšk., 5. Brooklyno DSC 21 r., 27 tšk., 6. Newarko SC 21 r., 21 tšk., 7. New Yorko SC 21 r., 20 tšk., 8. Hoboken FC 21 r., 17 tšk., 9. Greek American SC 21 r., 16 tšk., 10. Lietuvių SK 21 r., 14 tšk., 11. Minerva SC 21 r., 8 tšk., 12. Hota SC 22 r., 0 tšk.

Spėjama, jog naujuoju meisteriu bus Swiss FC, bet šveicarai dar turi įveikti Hoboken FC (tai, atrodo, nebus sunku) ir vėliau susitikti su Elizabeth SC. Pagal popierinę formą, Swiss FC turėtų Elizabeth SC atskaityti ir tuo būdu meisterio vardas atitektų pajėgiai bei stilingai vienuolikei. Elizabeth SC šiemet turėjo laimės, parodė daug atkaklumo, kuris kartais būdavo suteptas nesportiškais pasielgimais. Sekmadienį Elizabeth SC susilaukė pelnytos pirties iš Eintracht SC, balandžio 19 d. jie žaidžia su silpna Minerva SC ir po to eis į lemiamą dvikovę su Swiss FC. Ligšiolinis meisteris, German Hungarian SC, kad ir pasirinkęs pajėgių žaidikų, tarp kitko, iš Lietuvių SK parsitraukęs gynimo specialistą Kantz, šiemet vis dėlto palūžo ir tik matematiškai gali tikėtis meisterio vardo.

Lietuvių SK pirmaisiais metais augštojoj lygoj pasirodė vidutiniškai. Nuolatiniai turėta vargo su vartininkais, o puolikai labai dažnai užmiršdavo šaudyti. Ne be to, kad kai kuriose rungtynėse mūsiškiai stigo laimės. Šiaip ar taip, išsilaikyta ir kitais metais, jei tik bus tinkama tvarka vidiniuose reikaluose, lauktina daugiau.

SEKMADIENĮ FUTBOLAS

Balandžio 19 d. Lietuvių SK žaidžia paskutiniąsias pirmenybių rungtynes. Priešininkas —Newarko SC. Vieta—Queens Soccer Field, 222nd St. ir Braddock Ave., Bellerose, L. I. Pradžia 3 val. Nuo 1:15 val. rungtyniauja antrosios komandos.

● Balandžio 12 d., lietaus ženkle, Lietuvių SK žaidė draugiškas rungtynes su German Hungarian SC. Priešininkai atskaitė 6-0 (3-0). Mūsiškiai puolikai vėl buvo bejėgiai, nors turėjo susikūrę progų.

Prilaikykime Pinigus Savųjų Tarpe!

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

X. STRUMSKIS, savininkas

322 Union Avenue,

BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVergreen 7-2089

Vienintelė lietuvių degtinės ir vyno krautuvė, gyvuojanti jau 17 metų.

DR. L. M. ZARYCKY, M. D.

priima ligonius dr. J. Waluk office priėmimo val. 4—8 val. p. p. ir susitarus

161 North 6th Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 8-9229

LAIKRODŽIAI IR PORTFELIAI

Didelis europietiškų portfelių pasirinkimas. Gaminami savoje dirbtuvėje. 100% oda. Pareikalavus, atsiunčiami k a t alogai. MOPA šveicariškų chronometriškų "stopes" laikrodžių atstovybė Amerikoje. Laikrodžiai 17 akmenų, 18 karatų aukso. Kaina 48 doleriai. Norintiems pirkti, prisiunčiama 3 dienoms išmėginti.

JOHN PAUZERS

(Latvis — galite rašyti lietuviškai).

115 W. 63rd STREET, NEW YORK 23, N.Y.

SU 7-1698

STEAMBOAT INN

ALMA KASMOČIUS, Vedėja

ĮVAIRŪS GĖRIMAI, PIRMOS RŪŠIES MAISTAS

Salė šokiams, susirinkimams, vestuvėms ir kitokiems pobūviams.

Didelis ir gražus daržas piknikams bei išvažiavimams.

89-91 Steamboat Rd., Great Neck, L. I.

TELEFONAI:

Great Neck 2-1546 (Biznio) Great Neck 2-3389 (Rez.)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS, Direktorius — ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas

660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

J. M. BUYAUSKAS

NAUJAI ĮRENGTA KOPLYČIA

22 DAVIS AVENUE, KEARNY, N. J.

Telefonas: KEarny 2-2588

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

Telefonas, EVergreen 8-9770

SHALINS FUNERAL HOME

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

F. W. SHALINS, Jr., 84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. VIrginia 7-4499 — J. B. SHALINS, Koplyčia Laidotuvėms

MARCY FUNERAL HOME, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas

354 MARCY AVE., BROOKLYN, N. Y.

(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)

EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME

635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY

Telephone LInden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius

Telefonas, STagg 2-4409

410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Eastate of A. J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.

GENERAL INSURANCE AGENT

54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.

NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.

Laidotuvių Direktoriai

15 Trumbull Street

New Haven, Conn.

Tel. LOcust 2-9229

Anne M. Sabliskas

Pirmoji Lietuvaitė CHIROPRAKTORĖ

Ligoniai priimami antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. v. Šeštadieniais nuo 1 iki 5 v. v. ir pagal susitarimą

902 BELMONT AVENUE, Brooklyn 8, N. Y.

APlegate 7-4236

Telefonas: EVergreen 7-7411

LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA

KLEEN KOL COAL CO.

Anglys, Coke ir Aliejus

496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Gyvenamoji vieta:

65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.

Telefonuoti po 5 val. vakarais

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS

KELIONĖS LAIVAIS IR LĖKTUVAIS

ĮVAIRIAUSIOS APDRAUDOS

NUOSAVYBIŲ PIRKIMO IR PARDAVIMO

BIZNIO KNYGŲ VEDIMO,

TAKSŲ (INCOME TAX) PARUOŠIMAS

PINIGŲ PERSIUNTIMO IR SKOLINIMO

IMIGRACIJOS IR PILIETYBĖS

NOTARINIŲ DOKUMENTŲ TVIRTINIMO

Vertimų ir įvairiausiais kitais reikalais

KNYGYNAS — LAIKRAŠČIAI IR KNYGOS

Visais reikalais jums greitai ir maloniai patarnaus brolial

ALBINAS IR KAZYS TREČIOKAI

315 WALNUT STREET (kampas Adams St.) NEWARK 5, N. J.

Telefonas MArket 2-4867

HENRY J. WONSON

(Vencevičius)

GENERAL INSURANCE

Bendros apdraudos reikalais patartina kreiptis į jauną, bet patyrusį toje srityje savo tautietį. Gausite tinkamą ir sąžiningą patarnavimą.

536 JAFFREY COURT, Brooklyn 35, N. Y., NI. 8-6222

611 HICKSVILLE ROAD, Bethpage, New York, HIcksville 3-5898

ANNA'S BEAUTY SALON

ANNA SEEBERG, savo estų tautietė

Atidaryta 10—8 val. (antr. ir šešt. 10—5)

Plaukų garbiniavimas $7.50 ir daugiau.

Papuošimas antakių ir blakstienų

581 LEXINGTON AVE., NEW YORK 22, N. Y.

(Tarp 51 ir 52 St.) Telefonas PL 3-5967

CAPPIELLO KRAUTUVĖJE

Galite gauti radijo bei televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių, prosų rašomųjų mašinėlių, dūjomis bei aliejumi kurenamų krosnių (gas ranges), lovų, stalų ir kitokių namų apyvokos dalykų.

Jau 36 metai, kai Cappiello sąžiningai tarnauja visiems savo klijentams.

Visi Brooklyno ir apylinkės lietuviai perka Cappiello krautuvėje.

Cappiello krautuvėje gaunamos lietuviškos plokštelės.

CAPPIELLO KRAUTUVĖ

706 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.

EVergreen 8-7848

PIRKDAMI BALDUS DIRBTUVĖJE JŪS SUTAUPYSITE 50 NUOŠIMČIŲ

(Parodę šį skelbimą)

Mes kviečiame aplankyti mūsų minkštų baldų dirbtuvės parodą ir pasinaudoti šia proga.

Mes gaminame baldus pagal užsakymą ir individualų skonį, duodami penkių metų garantiją.

Niekur nerasite gražesnių, tvirtesnių ir geresnių baldų, kaip mūsų keturių aukštų dirbtuvėje.

Mūsų gamybos baldai lietuviams yra žinomi nuo 1928 metų. Dabar mes same pasiruošę patarnauti ir naujakuriams...

ATLANTIC UPHOLSTERY CORP.

(Prieš Williamsburg Savings Banką)

174 BROADWAY (Driggs Ave.) BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVergreen 7-1954

DĖMESIO

Kviečiame vyrus ir moteris, senus ir jaunus, stoti į Lietuvių Išganymo Armiją (Lithuanian Salavation Army)

Reikalingi mokantieji skambinti pianu, grojantieji armonika, ar kitokiu muzikos instrumentu. Kreiptis kiekvieną sekmadienį 3 val. p. p. 543 Leonard St., Brooklyn, N. Y.

Pirm. D. DISKEVIČIUS

Tel. VIrginia 9-3112

PARK FLORIST

Matthew Mažeika

Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.

8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.

(Skersai nuo Haven teatro)

NORITE GEROS — MENIŠKOS

FOTOGRAFIJOS:

PORTRETO,

ŠEIMOS,

VAIKŲ,

įvairių progų nuotraukų?

Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS,

baigęs New York Institute of Photography,

422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.

skambinti tel. HY 7-4677

Lietuviai advokatai

ST. BREDIS, JR.

37 Sheridan Avenue, Brooklyn 8, N. Y.

AP. 7-7083

WM. J. DRAKE

(DRAGUNAS)

85-03 Wareham Pl.

JAMAICA ESTATES 3, N. Y.

JAmaica 6-7272

ALFRED J. WENTZ

225 S. 4th Street,

BROOKLYN, N. Y.

EVergreen 7-8067

ANTHONY J. WESLAN

(VIŽLANSKAS)

16 Court Street,

BROOKLYN 11, N. Y.

MAin 5-1260

GERIAUSIS INSURANCE IR REAL ESTATE

Patarnavimas pas

ORMAN & MICHELSON

111-15 JAMAICA AVE.

Richmond Hill 18, N. Y.

Telefonai:

VIrginia 9-0842 ir

VIrginia 7-4111

S. P. Zubavičius

INCOME TAX. REAL ESTATE

111 AINSLIE STREET

Brooklyn 11, N. Y.

Telefonai:

EVergreen 4-3049 ir

WEstfield 2-7174-J

DABAR LAIKAS

Užsirašykite į auto mechanikų ir šoferių mokyklą

GR. 7-8951

Padėsime jums egzaminuose išrūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmokę gauna diplomus. Padedame gauti darbą. Pamokos dienomis. vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo srities žinovai. Mokykla veikia nuo 1916 m.

L. TIKNEVIČIUS, Direktorius

Metropolitan Auto School

155 2nd AVENUE

(Tarp 9-10 gatvių)

New York City

JOSEPH VASTUNAS

Real Estate & Insurance

Paskolos namams

108-07 LIBERTY AVE.,

Richmond Hill, N. Y.

VI 8-2239

JONAS PATAŠIUS

Žiedai, laikrodžiai, jų taisymas, kosmetika ir religiniai dalykai.

307 GRAND STREET

Brooklyn, N. Y.

A. ANDRIUSKEVIČIUS

Laikrodininkas

Taisomi ir parduodami laikrodžiai, žiedai, apyrankiai, auskarai ir t. t.

485 GRAND STREET

Brooklyn 11, N. Y.

NAUJA GYDUOLĖ

Alexander's Naujā Maistinga Gyduolė yra mišinys riešutų,uogų, šaknų ir lapų ji yra vartojama nuo visokių nerviškų ligų ir nerviškų galvos skaudėjimų, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greito pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikumų — išvermingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia liga sirgtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras $8.00, pusė svaro $4.00, ketvirtis svaro $2.00.

Prisiunčiam į namus.

ALEXANDER'S CO.

414 WEST BROADWAY,

South Boston 27, Mass.

ŽINIOS IŠ WORCESTER

Pasisekęs koncertas ir žavus baletas

WORCESTER, MASS.— Balandžio 11—12 dienomis Worcesterio lietuviai gyveno šventišku dviejų meninių parengimų pakilimu.

Šeštadienį, bal. 11 d., Liet. Piliečių Klubo salėje įvyko skaidrus, pavasariškos nuotaikos dainos ir žodžio koncertas, gi sekmadieni, rytojaus dieną — Aušros Vartų parapijos salėje T. Babuškinaitės Baleto Studijos mokiniai patiekė žavų "Florindos Sapno" baleto spektaklį.

Dainos ir literatūros vakare pirmą kartą Worcesteryje koncertavo Liet. Valst. Operetės solistė Rožė Mainelytė, lyrinis sopranas, iš Brooklyn, N. Y.

Solistė R. Mainelytė tiek meniniu, lygiai ir technikiniu pasirinktųjų dalykų išpildymu visuotinai patraukė publikos dėmesį ir susižavėjimą. Skoningas repertuaro parinkimas ir graikšti laikysena scenoje, dainininkės meninį pasireiškimą vien tik iškėlė ir pagyvino. Dainininkė R. Mainelytė išpildė dešimt, tiek lietuvių, tiek kitataučių autorių, kurinių, jų tarpe ir operos arijų. Solistei akomponavo amerikietė, tiesa, nevisad gebėjusi sekti muzikinį kontaktą ir liet. specifinę dainos dvasią, Miss J. Ardell Gilligan. Klausytojai įvertino R. Mainelytės debiutą gausiais aplodismentais.

Literatūrinę vakaro dalį atliko aktorius Henrikas Kačinskas ir rašytojas Antanas Gustaitis.

H. Kačinskas nuotakingu įsijautimu ir nepalyginamu sceniniu patyrimu paskaitė B. Brazdžionio patriotinę poemą "Vaidila Valiūnas" ir A. Gustaičio bei V. Bražviliaus porą feljetonų.

Rašytojas A. Gustaitis pateikė savos jumoristinės kūrybos, gyvos pasakojimu vaizdu ir užburiančiai klausytojų pavergiančios savu gilių sąmojum.

Abu žodžio ir jo išraiškos meninkai buvo palydėti audringais plojimais. Meninę vakaro dalį baigus, sol. R. Mainelytei rengėjų vardu puikių rožių puokštę įteikė Gina Grigaliūnaitė Koncerto programą vedė Pr. Aukštuolis.

Vėliau vyko šokiai, lietuvių Jazz — bandui Tango grojant. Koncertą suruošė ALT Sandaros Worcesterio 16 kuopa.

Sekmadienį vykęs Lietuvos Valst. Teatro Baleto artistės T. Babuškinaitės paruoštas ir jos studijos mokinių išpildytas baletas "Florindos sapnas" sulaukė gražaus pasisekimo ir publikos įvertinimo. Su pasigėrėjimu tenka pripažinti, jog "Florindos sapno" baleto artistų, mokyklinio amžiaus mergaičių, grakštūs išraiškos šokio momentai, skoninga ir puošni apranga, rodo šį kolektyvą esant rūpestingai paruoštą ir pasiekusį žavaus meninio pajautimo lygmens.

Kai kurių šokėjų solo numeriai švytėjo aukšta technika ir ryškių talentingumu.

Jeigu iš viso, toks mielas, lietuvio širdžiai artimas kultūrinis parengimas, koks yra "Florindos sapno" baletas, gali būti parodomas mūsų liet. kolonijose, pagarbiai dėkoti tenka artistei T. Babuškinaitei, įdėjusiai tiek sielos ir pasi šventimo baleto paruošimui.

Spektakli baigus, T. Babuškinaitei ir jos kolektyvui dekojo prof. J. Rauktys, Liet. Šešt. M-los Tėvų K-to vardu.

Art. T. Babuškinaitei ir jaunoms balerinoms buvo įteikta gražių gėlių puokštės. Baleto dekoracijos, pieštos dail. V. Andriušio dėl tech. kliūčių ne visos galėjo būti scenoje panaudotos.

Tokių parengimų lauktina ir dažniau.

P. A.

Stipendijų reikalu

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ne nuo šiandien rūpinasi lietuvybės išlaikymu Amerikoje. Išleista šimtai knygų, laikraščių, turėta daugybę lietuviškų mokyklėlių ir SLA stipendijų dėka šimtai jaunuolių pasiekė aukštesnį mokslą.

Šiandien, kada mūsų kraštas ir vėl okupuotas, jo žmonės kartu su kultūra naikinami, mums dar labiau reikalinga sutelkti visas jėgas išsilaikyti stipriais šviesiais lietuviais.

Jaunime mūsų ateitis, koks jis bus, toks bus ir lietuviškumas. Mokslas yra labai konkretus darbas mūsų ateičiai.

Susisivienijimas norėdamas duoti kuo didesniam skaičiui jaunuolių mokintis, neapsiribežiuos tik kelių stipendijų metams davimu. Matydami kaip mūsų jaunimas gerbia darbą, ypač tą kurs surištas su lietuvybės idėja ir nori visur ne tik sau bet ir artimam padėti, mes nutarėme duoti **tų sipendijų tiek, kiek jaunimas pats pasidarbuos tam reikalui.**

Duosime stipendiją kiekvienam kurie savo kreditui įrašys narius į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. Pavyždžiui jei pavienis ar grupė įrašys tiek narių, kurių mėnesiniai apdraudos mokesčiai bus apie $140.00, tai gaus $700.00 stipendijos sumą, jeigu prirašys didesnei sumai, gaus daugiau, mažesnei — mažiau.

Tas ar ta, kurie šiame Lietuvybės Vajuje prirašys virš 25 narių, gaus prizą priedo prie uždirbtos stipendijos, kurį bus galima panaudoti tolimesnių metų stipendijos tikslams.

Tai yra graži galimybė sau pačiam stipendiją užsidirbti ir pasidarbuoti mūsų vajuje. Kviečiame jaunimą tam darbui ir mūsų visuomenė tepadeda jiems, padėję jiems, pasidarbuosime Lietuvos ateičiai.

Visais šio vajaus reikalais kreipkitės:

SLA Stipendijos, 307 West 30-th Street, New York 1, N. Y.

SLA Lietuvybės vajaus komisija:

K. J. Kalinauskas, M. J. Vinikas, A. Devenienė.

Į ANTRĄ ŠIMTMEČIO KETVIRTĮ ŽENGIANT...

Inž. ANTANAS RUDIS

Balandžio 12 d. Margutis paminėjo savo 25 metų veiklos sukaktį. Ta proga buvo pasakyta kalbų, įvertinančių Margučio darbą. Vieną jų pasakė Chicagos Lietuvių Prekybos Rūmų pirmininkas inž. Antanas Rudis. Red.

Kai prieš 25 metus, amžinos atminties Antanas Vanagaitis organizavo pirmą lietuvišką radijo programą, jis visai negalvojo apie jos panaudojimą komerciniams skelbimams. Jam pirmoje eilėje rūpėjo gyvo lietuviško žodžio, lietuviškos dainos ir muzikos skleidimas savųjų tautiečių tarpe.

Bet radijo yra galinga naujų laikų susižinojimo priemonė: per radijo pasakytą žodį girdi tūkstančiai ir dešimtys tūkstančių žmonių. Todėl nenuostabu, kad šią puikią žinių skleidimo priemonę pradėjo naudotis ir verslininkai biznieriai.

Mūsų Chicagos sąlygos, kai kiekvienoje šeimoje yra radijo priimtuvas, per radijo paskleista žinia pasiekia daug didesnį žmonių skaičių, nei bet kuriame laikraštyje atspausdinta informacija. Mat, lietuvišką laikraštį ne visi tebemoka paskaityti, o radijo programų klausytis gali visi.

Mes turime pripažinti didelį nuopelną Margučio steigėjui, kad jis užleisdamas dalį savo programos prekybiniams reikalams, stengėsi pirmoje eilėje skelbti lietuviškas įmones ir lietuvius biznierius. 1942 1943 metais Antanas Vanagaitis susitaręs su Lithuanian Chamber of Commerce buvo savo programose įvedęs ekonominių informacijų valandėlę, per kurią lietuviai buvo supažindinami su savo biznieriais ir jų įmonėmis Chicagoje, o taip-pat ir raginimai pirkti prekes savo tautiečių krautuvėse bei naudotis savų lietuvių profesionalų patarnavimais. Tokios per radijo skleidžiamos mintys, be abejo, daug prisidėjo prie didesnio lietuvių kooperavimo ekonominėje srityje. Labai gaila, kad tokių ekonominių informacijų nebeturime. Gal reikėtų jas atgaivinti. Jos būtų naudingos kaip lietuviams verslininkams, taip lygiai ir pirkėjams, nes lietuviui daug patogiau pirkti pas savo tautietį, nei pas svetimą. Nors jau nemaža lietuvių biznierių supranta reikalą skelbtis per lietuvišką radiją tačiau yra dar ir nesinaudojančių radijo patarnavimais.

Mes Chicagoje turime visų sričių lietuvių biznierius ir profesionalus, kurie gali parūpinti įvairiausių prekių ir reikmenų, bei atlikti bet kurį patarnavimą. Tačiau daugelis mūsų tautiečių apie juos nieko nežino, nes jie niekur nesiskelbia. O lietuviškas radijo čia daug galėtų padėti. Kitataučiai radijo reikšmę labai aukštai vertina ir todėl plačiai naudojasi radijo reklama. Mes neturėtumėm atsilikti ir taip pat daugiau reklamuoti savo biznius per radijo.

Man čia netenka kalbėti apie lietuviškų programų muzikos, dainų, vaidinimų ir paskaitų kultūrinėmis tėmomis reikšmę lietuvybei išlaikyti. Aš tik noriu priminti, kad visas tas programas daugumoje apmoka biznieriai savo komerciniais skelbimais.

Margučiui žengiant į antrą šimtmečio ketvirtį, Lithuanian Chamber of Commerce vardu linkiu sekmingai tęsti a. a. Antano Vanagaičio pradėtą darbą su daina ir muzika mus linksminti, paguosti, o su naudinga informacija ir skelbimais padėti lietuviams ekonominiai kilti. Būdami ekonominiai pajėgesni, galėsime daugiau nuveikti ir kultūriniuose reikaluose.

Dabartinei Margučio vedėjai p. Vanagaitienei kuo didžiausios sekmės!

HARTFORDO LIETUVIŲ ŽINIOS

HARTFORD, CONN. — Dieppholzo Lietuvių Vasario 16-tos Gimnazijai remti Hartforde susidarė nauja grupė rėmėjų. Ši grupė jau yra 181-oji! Džiugu, kad tautiečiai taip jautriai supranta lietuvybės išlaikymo būtinumą, savanoriškai remia mokyklas, tuo pačiu ruošdami kadrus Nepriklausomai Lietuvai.

Šį rėmėjų būrelį sudaro:

A. Valkienė, W. Chase-Čekanauskas, K. Vailionis, A. Stankevičienė, M. Valavičius, Val. Balčiūnas, E. Krasauskienė, Ild. Krasauskas, P. Šimoliūnas, J. Asevičius, S. Mineika, P. Kazakas, J. Augustinius, B. Račkaitis, J. Bakšys, P. Baltrukonis, V. Puzėnas, A. Kirkutis, T. Sereika ir Z Strazdas.

A. KUPREVIČIAUS KONCERTAS

Balandžio 12 d. Hartforde Bushnell Memorial teatro Colonial salėje įvyko mūsų vieno iš žymiausių pianistų Andriaus Kuprevičiaus koncertas. Pianistas buvo sutiktas publikos stipriu plojimu. Savo virtuoziniu išpildymu, pianistas užbūrė publiką ir po ugningų aplodismentų sutiko paskambinti dar tris dalykus.

Hartfordo amerikiečių spauda įvertino šį koncertą kaip labai aukšto lygio, pažymėdama, kad pianistas Schumano Simfoninius Etiudus išpildė tiesiog genialiai, o Chopino kūrinius virtuoziškai.

Iš viso pianistą atžymėjo, kaip menininką, su genialiu talentu ir didele ateitim, į kurį turėtų būti atkreipta dėmesys.

Šis pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas Harforde, o taip pat ir kituose Amerikos didmiesčiuose, yra didelis įnašas lietuvių vardui iškelti ir parodyti, kad lietuviai šioje srityje turi nepaprastą talentą. Mūsų pareiga būtų visose lietuvių kolonijose šiam žymiam mūsų pianistui suruošti koncertus. O Andriui Kuprevičiui linkėtina užtrukti kuo ilgiausiai Jungtinėse Valstybėse.

S.

Karių motinų draugijos veikla

AMSTERDAM, N. Y.— Amerikos Liet. Karių Motinų Draugija neseniai čia turėjo gražią vakarienę p. Svėgždų namuose, kur turi įrengę restoraną ir viešbutį. Puiki vieta įvairiems parengimams. Dėka p. Onos Maleskienės, draugijos pirmininkės, buvo labai gražiai papuošti stalai. Kiekviena narė gavo gražią dovanėlę. Tas buvo padaryta pačios pirmininkės lėšomis.

Laike vakarienės buvo prisiminta ir minutės valandėle pagerbta neseniai mirusi Scholastika Kupčiūnenė, kuri nuo pat draugijos įsikūrimo buvo narė ir ilgametė iždininkė.

Šios draugijos pastangomis pastatytas kapuose gražus žuvusiems lietuviams kariams paminklas, kur yra įrašyti jų vardai. L. Karių Motinos Kalėdų proga papuošia paminklą gėlių vainikų. Gi mirusiųjų minėjimo dieną (gegužės 30) jos organzuotai dalyvauja pamaldose ir pagerdamos žuvusius sūnus, padeda prie paminklo vainiką.

Jos kasmet organizuoja kalėdiniu dovanų pasiuntimą karo tarnyboje esantiems vyrams. Neaplenkia motiniškoji širdis ir tremtyje patekusius į vargą.

Pobūvio metu peržvelgta kas draugijos padaryta ir kas darytina ateityje. Juo smagiau, kad ši organizacija vis daugiau narių narių susilau- rių apylinkių siūlymus, LOKas

IVY LEAF GRILL
Antonia Smith, Sav.
42 SCHUYLER STREET
AMSTERDAM, N. Y.

MALIN'S FAMILY SHOE STORE
J. Malinauskas, sav.
Nesigailėsite, įsigiję batus mūsų krautuvėje
3255 RIVER AVENUE
CAMDEN, N. J.

SIMON'S CAFE
S. KRAUČIUNAS, Sav.
Pirmos rušies maistas
DU BARAI
Šokiai penktadieniais ir šeštadieniais
26 ANDOVER STREET,
LOWELL, MASS.

KARLONAS Funeral Home
Lietuviams tarnauja daugiau, kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. 9-1181

A. MIEŽIS
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS
2207 N. 2nd STREET,
PHILADELPHIA, PA.
REgent 9-4156

L. L. Baltadvonis

Jau išėjo iš spaudos. Gaunama leidykloje ir pas spaudos platintojus.

STEPAS ZOBARSKAS

AUŠRELĖ

ELEMENTORIUS

TĖVYNĖS SARGAS

Post Office Box 1291
STAMFORD, CONN.
Kaina $2.25

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
Bridgeport, Conn.
TEL.: 3-4696

HOTEL GRUSH
RESTORANAS ir BARAS
ADAM GRUSH, Savininkas
Iš kitų miestų atvykę tautiečiai visada gali gauti patogius ir nebrangius kambarius.
200 North Broad St., Philadelphia, Pa.
LOcust 7-9274

STANLEY'S MEAT MARKET
KAZYS VALAITIS, Savininkas
PIRMOS RŪŠIES MĖSA IR KITI MAISTO DALYKAI
808 North 2nd St., Philadelphia, Pa.
MArket 7-1685

PHILADELPHIA, PA.
MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto
PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI - ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-8785

TRAUN'S BAR
AUGUST TRAUN, Sav.
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

HOLLYWOOD INN & HALL
ELZBIETA RUDAUSKIENĖ,
Savininkė
Baras ir salės pramogoms
2419 W. 43rd STREET CHICAGO, ILL.
Tel. VIrginia 7-9880

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-2 So. 2-nd Street Tel. DE 4-5136
PHILADELPHIA, PA

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
PHILADELPHIA, PA
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakelevingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai. Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

JIEŠKOMOS KUNDROTO (CONDRAT) SESERYS

Palikima reikalu pajieškomos Condrat (Kundroto) seserys Cesario dukterys: Karola, Konstancija, Josephina, ir Antanina, kilusios iš Jankaičių km., Raseinių ap.

Jieškomosios arba žinantieji apie jas maloniai prašomi atsiliepti į Lietuvos Gen. Konsulą New Yorke.

PARDUODAMA VAISTŲ DIRBTUVĖ

plačiai žinoma lietuviams. Geros sąlygos tuojau norinčiam pirkti. Auksinė proga bizniui. Suinteresuotas asmuo gali tapti partneriu. Kreiptis:

DEKEN'S PRODUCTS, P. O. Box 666, Newark, N. J.

NEMOKAMAI

Pameginkite visi tie, kurie kenčiate šiuos skausmus: REUMATIŠKUS, RANKŲ IR KOJŲ GĖLIMĄ BEI TIRPIMĄ. NEURALGIJĄ, NUOVARGĮ, DIEGLIUS. Jeigu jūs branginate savo sveikatą, tai tuojau atsiųskite savo vardą, pavardę ir adresą drauge su šiuo skelbimu, ir nemokamai gausite naujai pagerintos Deksnio Galingos Mosties. Pavartoję ją, po savaitės laiko, jeigu nesijausite sveikesni, grąžinkite mums likusią. Bet mes žinome: tūkstančiams padėjo, padės ir jums. Užtikriname pasekmes!

Yra senas ir teisingas priežodis: kas tepa, tas važiuoja. Todėl, jeigu nori važiuoti, tai tepk ir tepk su Deksnio Galinga Mostimi.

DEKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666
Newark 1, N. J.

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.

Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MEN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

KAM LAUŽTIS PRO ATVIRAS DURIS?

Ar Amerikos Balsas atlieka savo uždavinius? — Vien tik žinių Lietuvai nepakanka.— Didžioji Amerikos Balso misija.

V. UTENIS

Vienybėje (No. 11) tilpo P. B. straipsnis, perspausdintas iš Santarvės žurnalo No 2, paliečiąs radijo propagandos Lietuvai klausimą.

Nors autorius vardais neoperuoja, tačiau aišku, kad jis savo ūsą suka į lietuviškąją Amerikos Balso skyrių. Į Miuncheną ar į New Yorką.

Su kai kuriais autoriaus teigimais galima sutikti, juo labiau, kad jis iškelia elementarinius dalykus. Tiktai nesuprantama, kuriam reikalui P. B. imasi aiškinti elementorių tiems, kurie ir iš "Vaikų Darbymečių" knygos neblogai paskaito.

Jis užmiršta, kad A. B. pradėjo jau trečiuosius darbo metus. Šiuo metu propagandos elementorius lietuviškajai tarnybai tikrai nebereikalingas. Bent aš tokios nuomonės priėjau, gana dažnai besiklausydamas Amerikos Balso programų iš New Yorko.

P. B. rašo, jog, vykdant propagandą, reikia vengti "viso, kas galėtų prisidėti prie tautos skaldymo". Ką jis turėjo galvoje, tai rašydamas? Ar tai, kad, Krupavičiui pakalbėjus, būtų kviečiamas Žalkauskas, o šiam užbaigus, nebūtų užmirštas ir Lozoraitis, ir Šimutis su Sidzikausku, ir kiti? Amerikos Balsas lygiai taip ir daro. Visi veiksniai, atrodo, turėjo progos ne kartą "pasireikšti".

O gal būti "labai atsargiems su puolimais ir smerkimais tų, kurie priversti jungtis į okupacinės santvarkos darbus". Jeigu jis turi galvoje ramius žmones — A. B. lygiai taip ir daro. Jeigu išdavikus (tokius, kaip Sniečkus), tai Amerikos Balsas netyli. Lietuviškoji tarnyba, atrodo, turi net specialiai šiam reikalui parinkusi žmogų, kuris savo pastaboms nuolat karšia maskolių ir vietinių išgamų kailį.

Kas vėl nežino, kad "kalbant apie padėtį Lietuvoje, reikia žinoti patikrintus, abejonių neliečiančius faktus"? Mano nuomone, A. B. šia prasme yra net gal kiek per atsargus. Iš A. B. programų žmonės Lietuvoje turi susidaryti įspūdį, jog mes kai ką daugiau žinome apie jų gyvenimą. Čia žinoma, ateina talkon ir Vilniaus radijas su komunistine Lietuvos spauda, kurią lietuviškoji tarnyba gana dažnai panaudoja kovai su okupantu.

Kokią naują Ameriką P. B. atrado, aiškindamas, jog "negalima pamiršti bendrųjų krašto ir lietuviškų interesų" (kas pamiršta?) arba kad "vienintelis mums kriterijus čia tegali būti Lietuvos ir jos gyventojų interesas"?

Arba kaip reikia žiūrėti į jo pastabą, esą "reikia vengti viso, kas tiesioginiai ar netiesioginiai kursto tautą aktyviai priešintis okupantui". Kam tas naujiena? Nejau P. B. mano, jog dar ir šiandien A. B. yra tokių, kurie šios elementarinės taisyklės nežinotų?

Tai tik keli pavyzdžiai, kurie parodo, jog autorius visai be reikalo dėsto elementorių.

Įdomu, kokiomis priemonėmis P. B. palaikytų išlaisvinimo viltį, kuri, mano išmanymu, yra esminė lietuviškosios propagandos problema? Jo straipsny daug prieštaravimų ir nenuoseklumo — taip, kad aiškesnį vaizdą susidaryti yra sunku. Nejau "socialinės pažangos vakaruose nušvietimu", kaip jis kad siūlo? Perdėtu santūrumu? Kaip P. B. dešifruotų bolševikinį melą, pasitenkindamas tiktai informacija — žiniomis? Kaip pasmerktų okupanto terorą Lietuvoje ir gintų žmones? Ar tiktai pranešti, jog tarptautinė padėtis nepasikeitė ir nieko tikslaus negalima pasakyti? Ar kad lietuviai negali turėti per didelių išsilaisvinimo vilčių? Nejau šitaip jis kalbėtų, žinodamas, kad "tautos moralė tebėra dar aukšta" ir "palaikymo dabartinėmis priemonėmis nereikalinga"?

Be to, kaip mano P. B., ar jam pradėjus tvarkyti reikalus Amerikos vyriausybė dar turėtų savo balsą? Kas nustatytų liniją: jis, Amerikai ar Amerika jam? Ar jis diktuotų ar tiktai siūlytų, Jei siūlytų, tai iš kur P. B. žino jog dabar nesiūloma?

Aš kažkodėl esu įsitikinęs, jog A. B., būdamas vyriausybės užsienio politikos reiškėjas, perdaug nesako. Lietuviškasis skyrius turi kovoti ir už drąsesnį sakinį ir už drąsesnę mintį. O tai būtina, nes A. B. privalo tarti aiškų žodį jaunąjai kartai, kurią šiandien "globoja" daugiau sovietų politrukai negu tėtės ir mamos. Lietuviškasis Amerikos Balsas turi didelę atsakomybę išlaikyti pastovią liniją politinių svyravimų metu (kad ir dabar prasidėjus taikos uvertiūroms). Amerikos Balsas turi labiau ir labiau plėsti kovą prieš komunizmą ir už mūsų žmonių teises. Taigi, Amerikos Balsui reikia kovotojų.

Didžioji Amerikos Balso misija yra parengti ir išlaikyti tautą pasyvioje rezistencijoje ligi išlaisvinimo dienos su mažiausia nuostolio ir aukų sau.

Ar lietuviškoji tarnyba atlieka šį uždavinį? Man rodos, kad taip. Bent stengiasi. Tą jaučia kiekvienas klausytojas — ir ten, ir čia. A. B. vis giliau įsisąmonina savo uždavinius ir pamažu darosi patyrusia propagandos institucija, kuri išnaudoja kiekviena progą ir jaučia didelę atsakomybę kovoti už gyvybinius krašto interesus.

Ryškiausiai tą galima buvo pajusti, klausantis Vasario 16 programų (ačiū Dievui, P. B. priduoda tam svarbos). Įdomu, ar jis žino, kad A. B. ir pirmąją savo transliaciją Lietuvai pradėjo Lietuvos Himnu, — irgi Vasario 16?! Ar jis girdėjo eilę Vasario 16 programų šiais metais trispalvės ženkle? A. B. laisvai disponavo specialia užsienio reikalų ministerio J. F. Dulles deklaraciją gubernatorių proklamacijomis, 55 senatorių ir šimto Atstovų Rūmų narių pareiškimais. Čia skambėjo Lietuvos Himnas per jį kalbėjo ar pareiškimus perdavė visi svarbesni mūsų veiksniai, trys Vasario 16 akto signatarai. Buvo specialūs religiniai žodžiai, šiai progai pritaikintas radijo vaidinimas, išsamios spaudos apžvalgos. Kartu tai buvo programos, kurios Amerikos Balsas labai aiškiai pabrėžė, jog Amerika, kalbėdama apie Lietuvos išlaisvinimą "means business".

Prezidento Eisenhowerio žodžiais, kad iš tikro Amerikos sąžinė nenurims tol, kol pavergtos tautos nebus išlaisvintos! Taigi, ir Lietuva.

P. B. rašo, kad radijo klausimasis Lietuvoje neužtraukstas, nors mini, kad klausytis pavojinga. Kaip ten bebūtų žmonės klauso. Latvijos žvejai apsisprendė pabėgti, pasiklausę lietuviškojo Amerikos Balso. Lietuvai atsiuntė gintarinį laivelį iš anapus geležinės uždangos, dėkodami už A. B. programas. Mes atsimename, kad ALT jį įteikė prezidentui Trumanui.

Pavergtieji Amerikos Balso klausosi!

Bet ar klauso P. B.? Ar domisi jis A. B. programomis, žinodamas, jog jos yra bene vienintelis gyvas ir nuolatinis ryšis su kraštu? Ar reaguoja konkrečiais siūlymais ir konkrečiom pastangom? Ir ar yra linkęs prisipažinti ir įvertinti tai, ką kiti padaro?

Taigi, klausyti — pirmoji sąlyga. Bet tada P. B., turbūt, nebenorėtų veržtis pro atviras duris ir aiškinti, jog jisai yra vienintelis žmogus, kuris moka šias duris atidaryti.

Durys atviros. Pamokykite jas dar plačiau praverti, kad daugiau vilties, daugiau gaivinančių naujo prisikėlimo spindulių įsiveržtų į kenčiančią Lietuvą.

Čia yra visas menas!

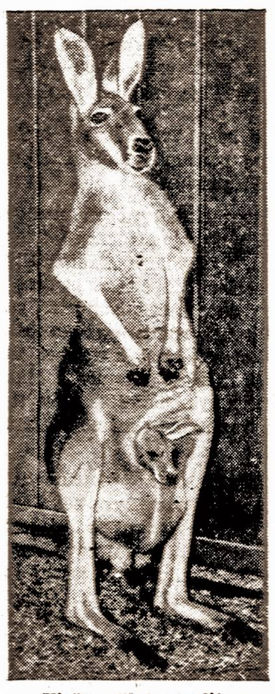

Viešna iš Australijos

MUMS rašo

KURMIŠKI TAMSOS PASIIGIMAI

Perskaičius p. A. M. straipsnelį (Vienybės 11 No.) apie kun. P. V. Strakausko svaičiojimus Brocktono bažnyčioje, stebina mane visų pirma du dalykai: baisus minėto kunigo siauraregiškumas ir jo "pamokslą" klausiusiųjų aukštas kultūringumas. Nes girdint tokius išvedžiojimus kaip kad "nereikia mums tų mokytų", "kam mums jų tie mokslai rei kalingi?" ir panašiai, — sunku buvo išsilaikyti reaguojant **vien tik** pečių patraukimu. Bu vo tikrai didelė pagunda ten pat vietoje paklausti "pamokslininką", sakysime, kad ir tokių dalykų: o ką jis pats naudoja apšvietimui — elektrą ar balaną? Kuo jis ugnį užkuria —degtuką žiebdamas ar pagali į pagalį trindamas? Kur jis, susirgęs, kreipiasi — pas gydytoją ar pas tas jo numylėtas bobeles? Kur jis mokėsi kunigu būti — pas teologijos profesorius ar pas davatkas? Ir taip toliau, praktiškai imant, be galo.

O buvo laikai, kada J. Basanavičius Aušroj kalbėjo į lietuvių tautą, jog "žmonės nežiną istorijos, visuomet lieka vai kai", kada didysis Maironis kalbėjo į Lietuvos jaunimą: "vaikeli mokinkis varguos beraminkis, nes mokslas daug gali, jis vargstančią šalį išpančios iš amžių skriaudos" kada V. Kudirka rašė. jog "ir šviesa ir tiesa mūs žingsnius telydi"... Ir po viso to—

— Tamsos! Duokite daugiau tamsos! — šaukia nevykęs tų dvasios milžinų palikuonis kun. P. V. Strakauskas Brocktono bažnyčioje.

Šioje tamsioje istorijoje švie sus punktas yra tik tas, kad Vienybė savo skiltyse iškelia dienos švieson tuos nelemtus kurmiškus tamsos pasiilgimus. Ir šviesai ir tiesai tarnauti yra pats svarbiausias tautinės spaudos uždavinys.

Skaitytojas iš Europos

Marijai Under 70 m.

Žymiausiai estų lyrikos atstovei Marijai Under praėjusį mėnesį sukako 70 metų. Ta proga universitetiname švedų mieste Uppsala buvo surengtas viešas jos pagerbimas. Nuo 1944 metų poetė, kaip politinė išeivė, gyvena Švedijoje. Ji yra rimtai minima kaip kandidatė šių metų Nobelio literatūros premijai.

Italai traukia į pajūrį maudytis

VISI KELIAI VEDA Į WASHINGTONĄ

Birželio 20 ir 21 d. Lietuvių Šventė Amerikos sostinėj. Minėsim Lietuvos 700 metų sukaktį ir pirmąjį jos karalių Mindaugą.

Rašo JUOZAS GINKUS

Daug kas nematė gražiosios Amerikos sostinės Washingtono. Tai gražiausias Amerikos miestas. Jį bus proga pamatyti birželio 20 ir 21 d., kai iš visos Amerikos suvažiuos lietuvių atstovai ir lietuvių tautos draugai iškilmingai paminėti Lietuvos, kaip nepriklausomos ir sujungtos valstybės ir karaliaus Mindaugo, jos sujungėjo, 700 metų sukaktį.

Kad iš visos Amerikos lietuviai į Washingtoną vykti jau sujudę, aišku iš gaunamų rezervacijoms laiškų.

Minint svarbią Lietuvos šventę Amerikos sostinėj, išsidriekiasi paliai istorinę Potamoc upę, skiriančią Pietus nuo Šiaurės. Ištisą birželio 21 d. bus paskirta sostinei apžiūrėti. Norėsite matyt kapitolių, Jefferson ir Lincoln Memorial, naujai išdekoruotus Baltuosius Rūmus, matyti National Galery of Art, pavažiuoti į Prezidento Washingtono namus Mount Vernon ir kitas vietas arti Washingtono ir pačiame Washingtone.

Kas norės galės pavažiuoti ir pasigėrėti vienu gražiausių kelių Skyline Drive ir Shenandoah National Park.

Kas panorės, galės pavažiuoti į arti esantį Annapolis, Md., pamatyti Amerikos Jūrų Akademijos. Kiti gali apžiūrėti gražiąsias bažnyčias ir katedras bei vienuolynus.

Būdami Washingtone, pamatysit Amerikos praeitį ir miestą, kuris dabar lemia ne tik Amerikos, bet ir viso pasaulio likimą. Juk šiandien Washingtonas yra šių dienų istorijos kūrėjas. Jame minėdami Mindaugo sukaktį, naujosios istorijos pasauly atveriam duris į senosios Lietuvos istoriją, pagerbiam savo bočius ir juos supažindinam su kitataučiais.

Lietuviai iš įvairių vietų galėtų organizuoti autobusais ekskursijas. Pav., kai specialiai organizuoji autobusų iš New Yorko į Washingtoną atseina tik apie $9.00 į ten ir atgal. Iš Chicagos į Washingtoną specialiai grupės autobusu gali gauti apie po $25.000 kelione į abi puses.

Tiesiog kelionė į Washingtoną iš: Bostono 399 mylios, New Yorko 215, Philadelphijos 120, Baltimorės 37, Pittsburgh — 186, Clevelando — 310, Detroito — 398, Chicagos — 600.

Taigi, visi keliai birželio 20 ir 21 d. suves lietuvius į Washingtoną.

Gaunamos pas spaudos platintojus arba leidykloje PATRIA, P. O. Box 1291, Stamford, Conn.

SEPTYNIOS LIETUVOS KONSTITUCIJOS

M. Tolišius

(Pabaiga)

1918 m. rudenį vokiečių karinė galia buvo palaužta. Vokiečių kariuomenė tiek vakaruose, tiek rytuose traukėsi atgal. Vokietijos valdžia Lietuvos atžvilgiu pasidarė sukalbamesnė. 1918 m. spalių 16 d. Valstybės Tarybos pirmininkas kreipėsi į reichskanzlerį, prašydamas audiencijos, kuri tarybos prezidiumui buvo suteikta 1918 m. spalio 20 d. Reicho kanzleris princas Max von Baden tada Lietuvos atstovams pareiškė, kad pagal Reichstago deklaraciją Reichas narys Lietuvos konstitucijos klausimą ir santykių su kaimyninėmis valstybėmis nustatymą palikti pačiai lietuvių tautai nuspręsti. Įstatymų leidžiamoji galia esanti taip pat numatoma perleisti pačiai Lietuvos vyriausybei. Valstybės Tarybos reikalas būtų sudaryti vyriausybę, į ją įjungiant visus Lietuvos sluogsnius ir tautybes. Po to laikinosios vyriausybės uždavinys būtų sukurti bendrą tautos atstovybę plačiais pagrindais. Nors šis pareiškimas buvo duotas žodžiu, tačiau spalio 21 d. jis pasirodė Norddeutsche Allgemeine Zeitung.

Pasikeitus politinei padėčiai vidurinėje Europoje, **Valstybės Taryba 1918 m. spalio mėn. 28 d. savo visuotiniame susirinkime paskelbė naują laikinąją Lietuvos konstituciją, kuri galutinį valstybės formos** nustatymą numatė plikti Steigiamajam Seimui. O 1918 m. lapkričio 2 d. Valstybės Taryba nutarė nebevykdyti hercogo Wilhelmo Uracho išrinkimo Lietuvos karaliumi.

Valstybės Taryba 1918 m. lapkričio 5 pavedė prof. Augustinui Voldemarui sudaryti pirmąjį Ministerių Kabinetą. Tas 6-ių narių kabinetas savo darbą pradėjo lapkričio 11 d. tą pačią dieną, kai Vokietija pasirašė paliaubų sutartį su santarvininkais. Remdamiesi antrąja laikinąja konstitucija Valstybės Taryba išrinko trijų asmenų (A. Smetonos, J. Staugaičio ir S. Šilingo) direktoriją, kuri, veikdama per Ministerių Kabinetą turėjo ir vykdomąją valdžią. Ministerių Kabinetas buvo atsakingas Valstybės Tarybai, kaip įstatymus leidžiančiam valstybės organui.

Taip Lietuvos valstybė, jau kaip laisva ir nepriklausoma respublika, pradėjo savo naują valstybinio gyvenimo tarpsnį.

Ministeris Pirmininkas A. Voldemaras paėmė į savo rankas ir Krašto Apsaugos Ministeriją. Tačiau jis nesugebėjo suorganizuoti jaunos besikuriančios valstybės veiksmingo valdžios aparato. Tinkamų jėgų trūkumas visose valstybės administracijos srityse, katastrofiška susisiekimo ir susižinojimo padėtis, pinigo stiglius ir dar tebesanti vokiečių okupacijos administracija taip pat nepaprastai sunkino valdžios darbą. Nors bolševikų, Lenkijos ir bermontininkų kariniai daliniai siautėjo kai kuriose Lietuvos vietovėse, tačiau Voldemaras nesiryžo sudaryti nuolatinės Lietuvos kariuomenės. Jis galvojo apie milicijos suorganizavimą Šveicarijos pavyzdžiu. Viltys buvo dedamos į dar nesusiorganizavusią Tautų Sąjungą, kad ji kraštą apgins nuo svetimų užpuolimų ir jam suteiks nepriklausomybę. 1918 m. pabaigoje Lietuva dar neturėjo suorganizuotos centralizuotos kariuomenės. Šitokia kariuomenės organizacijos padėtis iššaukė Ministerių Kabineto krizę. 1918 m. gruodžio 26 d. M. Sleževičius išsiderėjo sąlygą, kad Valstybės Taryba netrukdys kabineto darbo, sudarė naują Ministerių Kabinetą. Tai reiškia, kad kabinetas įgijo ne tik vykdomąją, bet ir įstatymų leidžiamąją galią. 1919 m. sausio mėn. 1 d. lenkų partizanams užėmus Vilnių, tų pačių metų sausio 2 d. Ministrų Kabinetas ir Valstybės Tarybos Prezidiumas persikėlė iš Vilniaus į Kauną.

Valstybės Taryba 1919 m. balandžio 4 d. posėdyje Kaune iš pagrindų pakeitė 1918 m. spalio mėn. 28 d. pirmąją laikinę Lietuvos valstybės konstituciją: Valstybės Tarybos Prezidiumo institucija panaikinta, jos vietoje valstybei reprezentuoti įvestas Valstybės Prezidentas, kuriam suteikta ir įstatymų leidimo galia (kai Taryba neposėdžiauja), malonės ir kariuomenės vado skyrimo teisė. Pirmuoju valstybės prezidentu Valstybės Taryba išrinko Antaną Smetoną. Laikui bėgant tarp Valstybės Tarybos ir Ministerių Kabineto atsirado nesusipratimų. Prezidentas Smetona savo įsakymu visą įstatymų leidžiamąją ir vykdomąją galią pervedė Valstybės Prezidentui ir Ministerių Kabineto dispozicijon. Nors Valstybės Taryba ir nebuvo paleista, tačiau jos vaidmuo pasidarė nereikšmingas. Ji tapo patariamuoju organu, panašiai, kaip Seimas po 1928 m. gegužės mėn. 15 d. konstitucijos ir 1936 m. gegužės 13 d. rinkimų įstatymo.

Jau seniau numatytieji Steigiamojo Seimo rinkimai turėjo būti atidedami dėl laisvės kovų su įsibrovusiais bolševikais, lenkais ir bermontininkais. Rinkimai įvyko tik 1920 m. balandžio mėnesį, ir Steigiamasis Seimas pirmą kartą susirinko 1920 m. gegužės 15 d. Kaune. Svarbiausias Steigiamojo Seimo uždavinys buvo duoti Lietuvai tokią konstituciją, kokios norėjo lietuvių tauta. **Steigiamasis Seimas 1920 m. birželio 10 d. priėmė Laikinąją Konstituciją, o tik 1922 m. rugpiūčio 1 d. Lietuvos Valstybės Konstituciją.** Pagal 1922 m. rugpiūčio 1 d. konstituciją Lietuva yra nepriklausoma demokratinė respublika, įstatymų leidimas yra išimtinėje seimo kompetencijoje, Ministerių Kabinetas atsakingas Seimui, o Respubilkos Prezidentui paliekamos tik reprezentacinės funkcijos.

Po 1926 m. seimo rinkimų valdžią paėmė valstiečių liaudininkų, socialdemokratų ir tautininkų mažumų koalicija. Tuo būdu Krikščionių Demokratų partijos ir jos artimų grupių įtaka buvo eliminuota. Respublikos Prezidentą A. Stulginskį, priklausantį Ūkininkų Sąjungai, pakeitė dr. K. Grinius, Valstiečių Liaudininkų Sąjungos narys. M. Sleževičius sudarė naują Ministerių Kabinetą iš liaudininkų ir socialdemokratų.

Valdžią paėmusios partijos netrukus suėjo į konfliktą su Katalikų Bažnyčia, nepasitenkindamos Lietuvoje, ypač Vilniaus krašte vykdoma Popiežiaus politika, kuri, jų manymu, Lietuvoje stiprino lenkų įtaką. Paaštrėjus šiam konfliktui Ministerių Kabinetas atsisakė mokėti iš valstybės iždo katalikų kunigams algas. Be to, buvo ir daugiau priežasčių. Kabinetą sudarančių kairiųjų partijų atstovai seime nesudarė daugumos ir buvo priversti blokuotis su tautinių mažumų atstovais, kurie atsirado raktinėje padėtyje, sprendžiant esminius Lietuvos valstybės reikalus. Todėl vyriausybė buvo priversta mažumų atžvilgiu daryti didelių nuolaidų.

Buvusio prezidento A. Smetonos šalininkai (Pažangos partija) ir krikščionys demokratai (ypač pastarieji, kurie daug metų lėmė valdžios politiką), naujos valdžios elgėsiu buvo nepatenkinti. Jų manymu, valdžia per daug krypo kairėn. Jie ruošė ir įvykdė per versmą. 1926 m. gruodžio mėn. iš 16 į 17 d. nakti įvyko krikščionių demokratų ir Smetonos grupės suorganizuotas ir dalies nepatenkintų karininkų remiamas pučas. Viešasis perversmo vadas buvo gen. štabo majoras Povilas Plechavičius. Prezidentas dr. K. Grinius, kuris prezidentavo tik 6 mėn., ir M. Sleževičiaus kabinetas atsistatydino. Prezidentas Grinius, dar prieš atsistatydindamas gruodžio 17 d. priėmė Sleževičiaus kabineto rezignaciją ir tą pačią dieną patvirtino naują Voldemaro sudarytą Ministerių Kabinetą. Sukilimą organizavusioms grupėms susitarus, Respublikos Prezidentu Seimo buvo išrinktas Antanas Smetona. Jis 1926 m. gruodžio 20 d. grąžino karo stovį buvusį visą krikščionių demokratų valdymo laiką, laikinai sustabdydamas konstitucines piliečių teisių garantijas. Renkant prezidentą, Seimo posė-

(Nukelta į 6 psl.)

LIETUVYBEI PAVOJUS GLŪDI...

(Atkeltas iš 5 psl.)

Vilniaus krašto dvarininkai, lietuviškai nemoką inteligentai ir šiaip Vilniaus miesto ir kaimo gyventojai su pasididžiavimu vadino save litvinais, lietuviais. Tam daug kuo buvo įrodymų ir žymiausias Vilniaus kalba, lietuvišku vardu dienraštis "Kurjer Litewski". Mes patys daug ką Vilniaus krašto gyventojų siaurai, vien kalbiškai suprastu lietuviškumu padarėm lenkais. Mat pasekėm Varšuvos ir Krokuvos endekais, kurie vien dėl katalikybės mus taip pat lenkais vadino.

Vilniaus krašte, atsakant į endekų demagogiją ir muštynes bažnyčiose, buvo daug laimėta, be kitų kultūrinių priemonių, kun. Gimžausko, Lukšos, Kuktos, Stakelės, Petrulio, Tumo ir kitų didelių taktu ir įtikinimo šiluma. Ta pat linija ėjo visa eilė inteligentų ir dvarininkai Pabereckas, Dabužinskas (užginto lietuviško rašto platinimo organizatoriai), Malinauskai, Dovaina-Silvestravičius ir nemažai kitų. Bet Vilniaus krašto ir jo gyventojų nepažįstančių, buvo vėliau netaktu daug ir pagadinta. Mums 1920 metais atgavus Vilnių ir ten mūsų kariuomenei įžengus, atsišaukimai į gyventojus buvo gatvėse išklijuoti lietuvių, gudų ir žydų kalbomis. Lenkiškai ne. Su gatvių pavadinimais pasielgta lygiai tai pat. Tuo neapgalvotu užgaulingu gestu buvo tik pasitarnauta besiruošiantiems Pilsudskiui su Želigovskiu ir unijonizmo šalininkams. Nuo to laiko tikrai tik retas kas save litvinu vadino. 1939 metais, spalio mėnesį tas pat netaktas buvo ruoštasi pakartoti, bet laiku prisiminta 1920 metų efektas.

O ar labai smagu dabar atsiradusiems lietuviams prisiminti, kaip nepriklausomybės laikais daug keno Lietuvoje buvo žiūrima į Amerikos lietuvius? Taktas ir netaktas nesensta, kad Alantas ir kažin kaip kalendoriaus stvarstytųs.

Būdamas senos lietuvių tikybos apaštalu, Alantas turėtų prisiminti, kad ji buvo politinės galvojimo sistemos. Mozės ir Jėzaus tikyba įvedė Lietuvon, kaip ir kitur, vieną monistinį Dievą. Įsigalėjęs monizmas sukė net ir vėlesniais laikais galvas ir tokiems "blaiviems" filosofams kaip Hegelis ir Marxas. Lietuvių tikybos, kaip ir senovės egiptėnų ir graikų, stovėta daug arčiau visatos tikrovės. Paukščiai neskrenda vienu sparnu, ir skrenda ne tik sparnais, lapė ir žmogus neina viena koja, ir vaikščioja ne tik vienomis kojomis. Kiekvienas reiškinys, kiekvienas daiktas remiasi ir veikia sudėtingu, net labai sudėtingu pagrindu. Monistiniu suprastinimu, visko suvedimu iki vienos priežasties, žmonių norėta tik palengvinti sau galvojimo ir pažinimo darbas.

Į pabaigą Alantas pripažįsta, kad jis nesiūlo priemonių lietuvybei gelbėti. Jis tik šaukia, kad štai pavojus. Tai taip pat patogus problemos suprastinimas. Krykštaudamas apie kitų kavininę strategiją arba apie kabinetinį planavimą, jis pats patogiai išsitiesia saliūne. Kitiems palikdamas galvojimą ir darbą. Bet jam nepatinka, jei kas bando problemos praktiškai sprendimą. Kaip Lietuvių Romos katalikų federacija Amerikoje, ar neblogai redaguojamas ir gražiai lietuvių ir anglų kalba leidžiamas mėnesinis laikraštis Lietuvių Dienos. Įsitikinę, kad kitos, suprastintos priemonės, kaip kitas kalbas vartojančių lietuvių pravardžiavimas, prie nieko pozityvaus nepriveda, Lietuvių katalikų federacijos ir Lietuvių Dienų vyrai matyt nusistatė pabandyti naujas, daugiau psichologiniai motyvuotas priemones. Koks bus rezultatas, šiandien galutinai spręsti būtų per anksti. Bet man atrodo, kad pasirinktas kelias veda teisinga kryptimi, duoda vilties. Lietuvių Dienos nedaro skirtumo tarp lietuviškai ir angliškai kalbančių lietuvių, o į abi puses prabyli lygiai šiltai ir patraukliai. Kas be to svarbu: tokį laikraštį kaip Lietuvių Dienos galima be sarmatos parodyti ir svetimšaliui. O jis gaus ne tik ko pasižiūrėti, o ir pasiskaityti.

Ne "kosmopolitizme" glūdi lietuvybei didžiausias pavojus, o vienokioj ar kitokioj izoliacijoj. (T.)

Vokietijos skolos

(Atkelta iš 5 psl.)

1. Kai pretenzija liečia Vokietijos vyriausybę, tai savo reikalavimus siunčia sekančiu adresu:

Foreign Bondholders Protective Council, 90 Broad St., New York, N. Y.

2. Jeigu kas turi dolerinius bondsus įvairių Vokietijos privačių korporacijų, tai mūsiškiai pretendentai kreipiasi šituo adresu:

The United States Committee for German Corporation Dollar Bonds,
910 Seventeenth St., N. W.
Washington 6, D. C.

3. Tie lietuviai, kurie turi reikalą su bendromis vokiečių komercinio pobūdžio obligacijomis, tai šiame krašte gyvenną kreditoriai turi pasirūpinti kontaktuoti savo skolininkus Vokietijoje normaliu būdu, nes tiems reikalams atlikinėti nėra suformuotas joks komitetas.

Šios instrukcijos liečia laikotarpį kai visi pirmiau įvykę susitarimai įsigalios. Tas įsigaliojimas numatomas apie galą gegužio ar birželio mėnesį šių metų. Kas turėtų šios rūšies pretenzijų, turėtų negaišuodamas padaryti nurodytus žingsnius.

Lietuvos Pasiuntinybė
Washingtone

Pulgis Andriušis

(Atkeltas iš 4 psl.)

tauta, užpulta vokiečių armijos? 45 milijonai prieš 85 milijonus, tai ne 3 milijonai prieš 200 milijonų. Ir toji Vakarų galybė, kurios diplomatai tarp dviejų karų drebino savo gražiomis kalbomis Tautų Sąjungos rūmų kolonas, teatsilaikė Hitlerio tankams tik porą savaičių. Prancūzai paskutinį karą vadina "drole de guerre", juokingu karu, nes jie net nespėjo pamatyti kaip visa tai įvyko. Pasaulinė galybė Anglija po Dunkerque, bejėgė, kasdien laukė vokiečių invazijos ir stebėjosi, kod ji neįvyko.

Lietuvos okupacija tai buvo katastrofa, kaip žemės drebėjimas, kaip alkanų skėrių antplūdis, kaip maras, ir, žinoma, didžiųjų politikos ėjimas. Tai ne nuo mūsų priklausė, pačioje esmėje ne nuo mūsų priklausys ir išvadavimas, ir tik jam prasidėjus, galėsim ir mes, pabėgėliai, aktyviai dalyvauti, ir ne burnojimais, bet krauju ir darbu, už kurį niekas viršvalandžių nemokės.

Prieš 35 metus paskelbtas Lietuvos nepriklausomybės aktas mus įgalina laisvai susirinkti šičia, tas aktas mūs pagimdė, mus užaugino, mus įteisino pasaulio bendruomenėje kaip laisvos, kultūringos, visur žinomos valstybės piliečius, su dar ir dabar galiojančiu pasu, su diplomatiniais atstovais, su Vyriausiuoju Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu, su sava spauda, knygų leidyklomis, kultūrininkais, keliančiais mūsų vardą svetur, su tūkstančiais darbščių tautiečių, laukiančių jau ne be paskelbimo, bet išlaisvinimo laikinai užgrobtos amžinos Lietuvos.

Šiandien mes dėkokime mūsų savanoriams, kurių kraujas mums suteikė sąlygas laisvai suklestėti, dėkokime žuvusiems nepriklausomybės karuose, dėkokime aušrininkams ir varpininkams, pažadinusiems mūsų sąmonę, dėkokime nepriklausomybės akto signatarams, dėkokime partizanams, nulenkime galvas merdėjantiems tautiečiams vergų stovyklose, dėkokime savo motinai Lietuvai, kuri mus pagimdė. (A. L.)

SEPTYNIOS LIETUVOS KONSTITUCIJOS

(Atkelta iš 3 psl.)

dyje nedalyvavo socialdemokratai ir dalis valstiečių liaudininkų seimo narių. Prezidento ir Kabineto pasikeitimai įvyko formaliai konstitucine tvarka. Pažymėtina, kad dr. K. Grinius, prieš priimdamas Sleževičiaus vyriausybės rezignaciją ir prieš atsistatydindamas pats iš prezidento pareigų, pareikalavo iš sukilėlių kandidato į Ministerius Pirmininkus, prof. A. Voldemaro, kad šis pažadėtų, jog naujoji valdžia laikysis 1922 m. rugpiūčio 1 d. konstitucijos. A. Voldemaras tokį pasižadėjimą davė, tačiau jo netesėjo.

Pradžioje oficialiai nebuvo panaikinta 1922 m. rugpiūčio 1 d. konstitucija, bet seimas 1927 m. balandžio mėn. 12 d. buvo paleistas (Vyriausybės Žinių, Nr. 253), nepaskiriant naujų rinkimų. Valstybė dabar buvo valdoma be įstatymus leidžiančio seimo. Todėl ir konstitucijos demokratiškieji nuostatai praktiškai nustojo savo galios. Įstatymų leidimas vėl perėjo į prezidento rankas, kaip tai buvo Smetonos pirmojo prezidentavimo metu.

1928 m. gegužės 15 d. Prezidentas Smetona pritariamas Ministerių Kabineto paskelbė naują konstituciją. Joje buvo ypatingai sustiprinta valstybės prezidento galia: pagal Konstitucijos 53 § Prezidentas leidžia įstatymus, seimui neposėdžiaujant. O seimas buvo paleistas ir jo rinkimai nepaskelbti. Tik 1936 m. gegužės 13 d. Prezidentas išleido naują seimo rinkimų įstatymą. Tada buvo išrinktas seimas, kuris turėjo daugiau patariamosios institucijos pobūdį. **Šis seimas 1938 m. vasario 11 d. priėmė vyriausybės pateiktą naują konstituciją.** Tai buvo septintoji ir paskutinioji Lietuvos valstybės konstitucija. Joje buvo dar labiau išryškinta valstybės prezidento galia visose srityse, ypač ekonominėje. Pažymėtina, kad toje konstitucijoje (125 str.) pirmą kartą Lietuvos istorijoje buvo pripažintas bažnyčios atskyrimas nuo valstybės ta prasme, kad dar atskiru įstatymu turėjo būti Lietuvoje įvestos civilinės metrikacijos įstaigos. 1939 m. Ministerių Kabinetas paruošė metrikacijos įstatymo projektą, kuris turėjo būti pateiktas seimui priimti.

Ribbentropo Molotovo 1939 m. rugpiūčio 23 d. ir rugsėjo 26 d. sutartys, kurios paruošė Lietuvos, Latvijos ir Estijos bolševikinę okupaciją ir įžiebė II-jį pasaulinį karą, laikinai sustabdė tolimesnį Lietuvos respublikos konstitucijos vystymąsi.

KITI RAŠO

VLIKAS IR DIPLOMATIJA

ELTA paskelbė, kad perplanuojamas Intermariumas. Christu Welt žiniomis, lenkų ir čekų emigrantų veiksniai dėl perplanavimo esą jau susitarę. Tai būtų Rytų ir Vidurio Europos valstybių federacija, kur pirmu smuiku grotų lenkai ir čekai. Į šią federaciją lenkai norėtų įtraukti Baltijos valstybes, Austriją, Vengriją, Rumuniją ir gal Balkanų kitus kraštus. Federacijos tikslas — sudaryti atsvarą "prieš vokiečių Drang nach Osten ir rusų Drang nach Westen".

Kaip žiūri oficialiai VLIKas į Intermariumą ir šią federaciją, niekad ELTA dar nepasakė. Iš kai kurių VLIKo politinių grupių veiklos galima daryti išvadą, kad netiesiogiai Intermariumo veikloje žmonių dalyvaujama. Pav. Žaliasis Internacionalas yra dominuojamas lenkų intermaristų, kur ir mūsų liaudininkai dalyvauja. Jei neklystam, ir krikščionių demokratų egzilinėj federacijoj lenku intermaristai už kulisiuose groja pirmu smuiku. Taigi, nesąmoningai VLIK dauguma paremia Intermariumo politiką. Kokia nauda bus iš to Lietuvai, yra labai aišku: palengvo yra ruošiama dirva "suverenumo susiaurinimui" ir Liublino unijos atgaivinimui.

Mums, kurie kovojame dėl Lietuvos valstybės nepriklausomybės, ši intermarinė politika atmestina. Mes esame už viso pasaulio nusiginklavimą, tuo pačiu, nebebus "Drang" pavojaus ir lokalinės federacijos nebebus reikalingos.

VLIKo pirm. mons. M. Krupavičius savo kalboje, pasakytoje š. m. Vasario 16 d. proga okupuotai Lietuvai, pareiškė, kad "šiandien dar kovojama už (lietuviškai dėl, o ne slaviško Za) tėvynės laisvę politinėmis ir diplomatinėmis prie monėmis. Tie ginklai, Jums, pasilikusiems tėvų žemelėj, neprieinami. Tad tą kovą kovoja VLIKas bei tremtinių ir išeivių visuomenė". Iš to plaukia, kad LDS. ir diplomatai diplomatinės kovos nebeveda, tik užsienių tarnybos valdytojas, iš profesijos biznierius, dr. P. Karvelis. Jei partizanai Lietuvoje leidžia slaptą antibolševikinę spaudą, duoda politines direktyvas tiesiog kraštui, jei partizanai bendrauja su ukrainiečių, latvių, gudų partizanais, tai visa yra ne politika ir ne diplomatija. Tik tai, ką VLIKas daro, tėra politinė ir diplomatinė kova. Kitaip tariant, mes teturime visą monopolį.

(Savaitės Žinios No. 12)

VAKAR IR RYTOJ

(Atkelta iš 5 psl.)

Ir tas dedasi ne tik vienoj Amerikoje, bet Anglijoje, Pranc ūzijoje... visur kur televizija pradeda pasireikšti..

Nenuostabu tad, kad lietuviams irgi įsigijus televizijos aparatus, mažiau juos matome parengimuose ir perkant knygas...

Toscanini turi konkurentą!

Ir dar kokį. Tai jaunas italiukas Silvano Rigoli, dviejų metų amžiaus, kuris jau dirigavo dideliam simfoniniam orkestrui Milane.

Pasirodo, kad jis moka ne tik diriguoti, bet skambina pianu ir groja akordeonu.

Bet jis nemoka nė skaityti, nė rašyti.

Vargšas vaikas!

Gal būt ateis laikas, kada pradės diriguoti orkestrams dar negimę..

Auksinė žiurkė ir sovietų okupacija

Tūlas sovietų karininkas užėjo į vieną kaimo bažnyčią Rytų Vokietijoj. Grynai dėl istorinio motyvo, — paaiškino jis tuoj pat jį lydinčiam pastoriui. Staiga jo dėmesį atkreipė iš aukso nulieta žiurkė pastatyta ant altoriaus. Paprašė pastoriaus paaiškinti jos prasmę.

— 1750 metais kaimą apniko masės žiurkių, — paaiškino pastorius. — Visokios priemonės kovoje su joms nedavė rezultatų. Derlius buvo suėstas ir žmonėms grėsė badas. Pagaliau ūkininkai nuliejo šią statulėlę ir pastatė ant altoriaus. Po to žiurkės, esą, bematant išnyko.

— Tikite jūs tam? — stebėjosi sovietų karininkas.

— Anaiptol, atsakė pastorius. Be to, pridėjo: jau keli metai, kai kaimo gyventojai iš tokio pat metalo nuliejo rusų kareivio statulėlę, bet pageidaujamo efekto neduoda.

WALLY'S RESTAURANT
Geri žmonės, geri gėrimai, geras maistas
865 BANK STREET
WATERBURY, CONN.
Tel. 3-9838

POLAKAS GARANTUOJA, kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių
$295 Prabangus ąžuolinis karstas, laidotuvių vežimas ir vienas limuzinas į bet kurias vietos kapines. Jums kainuotų $495 tokios laidotuvės.
Bet Polako kaina — $295.

Su auksuotu apmuštu karstu pigiau kaip $185
Pilnas karstų pasirinkimas
Žemiausios kainos
Vis tiek, kur Jūs gyvenate, Polakas Jums gali patarnauti.
Antanas Polakas
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
151 METROPOLITAN AVE.,
Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-8479

Tel. EVergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:
68-38 Myrtle Avenue, Glendale, N. Y.
68-38 Forest Avenue, Ridgewood, N. Y.
136-59 Roosevelt Avenue, Flushing, N. Y.
60-04 Woodside Aenue, Woodside, N. Y.
185-24 Horace Harding Bld., Fresh Meadows, Flushing
219 Jamaica Avenue, Queens Village, N. Y.
176 Rockaway Avenue, Valley Stream, N. Y.
4380 White Plains Road, Bronx, N. Y.
19 West Post Road, White Plains, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9737

ČIA RASIT EUROPIETIŠKĄ NUOTAIKĄ
BRAUHAUS Bavarian Cabaret, 249 E. 86 • LE 4-9840, ENTERTAINMENT • DANCING, SCHNITZELBANK, Open 7 days a week for LUNCHEON • DINNER • SUPPER
THE LORELEI DINING • DANCING, 233 E. 86 • SA 2-9926, Open every night for DINNER AND SUPPER, CONTINUOUS DANCING
THE DOMINO 210 E. 86 • TR 9-5630, "New York's Largest Nite Club Dance Floor", JOHN BARNEY & HIS ORCH. AL CASTELLANOS & RUMBAS, BANQUET FACILITIES
RHEINLAND 228 E. 86 • RE 4-9366, LUNCHEON • DINNER • SUPPER, Entertainment and Dancing featuring ROSALIND GRANT • FRITZ KLOTSCH, ERNIE STEMM & his Orchestra
CAFE GEIGER 206 E. 86 • RE 4-4428, LUNCH • AFTERNOON TEA, DINNER • SUPPER, CONCERT MUSIC DAILY, 4 to 6 P.M. • 8 P.M. to 1 A.M., EXCELLENT PASTRIES TO TAKE HOME
Enjoy An Evening At The **SWITZERLAND** 225 E. 86 • SA 2-9561, Open 7 nights a week for DINING AND DANCING
Yorkville Restaurant Association
Atsilankydami į **YORKVILLE** nepamirškite apsilankyti
Geras maistas ir europietiškai įrengtos vietos

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. VYTAUTAS AVIŽONIS, M. D.
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
30 E. 60th St. New York City
Telef. MUrray Hill 8-8677
VALANDOS: Susitarus: ketv. ir šešt. nuo 5 iki 8 v. v.
12 Shore Lane, Bay Shore, L.I.
Telef. Bay Shore 7-3710
Susitarus: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. visą dieną ir šešt. tik iš ryto.

DR. F. M. BINTAKYS
91 Hanson Place
Brooklyn 17, N. Y.
STerling 9-5285
VALANDOS: Kasdien nuo 1 iki 4 ir Šeštadieniais nuo 3 iki 6 ir pagal susitarimą

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. I., N. Y.
VALANDOS: 2 — 3 popiet, 6 — 8 vakare, Ketvirtadieniais ir šventad. tik susitarus, Tel. VIrginia 9-6125

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
1357 Bushwick Ave.
Ofiso tel. GLenmore 5-3094
Namų tel. Virginia 9-0476
VALANDOS: 12:30 — 2, 6 — 8, Šeštad. 10 — 3, Ketvirtadieniais ir Šventadieniais uždaryta

T. SAVICKAS, M. D
28 Ashford Street,
Brooklyn 7, N. Y.
Tel. ofiso: APplegate 7-6429
VALANDOS: 1—2, 6—8, Šeštad. 11—3 ir susitarus, Namų TAylor 7-8231

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 1 — 8 vakare, Penktadieniais uždaryta, Tel. EVergreen 7-6868

DR. JANINA SNIEŠKA
(DANTŲ GYDYTOJA)
408 Jay Str. Room 306,
kamp. Fulton Str. (Brooklyne)
Ofiso tel. ULster 8-8789
Namų tel. TAylor 7-8231
VALANDOS: 1 — 7 val. susitarus, Ketvirtadieniais visą dieną ir šeštadieniais po pietų uždarvta.

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 2 — 9 vakare, Penktadieniais uždaryta, Tel. Ofiso STagg 2-0706, Namų — Jamaica 6-3834

JOSEPH ZABNER, M. D.
AKIŲ GYDYTOJAS
35 E. 7tr Street
New York, N. Y.
VALANDOS: Trečiadienį ir šešt. 10—12, Pirm., Treč., Penkt. 6—8, Tel. OR 4-8038

JOSEPH SAMOSTIE, M. D.
Buvęs Berlyno universiteto klinikų prof. asistentas
Vyrų ir moterų aštrios ir chroniškos ligos.
RENTGENAS — ELEKTROTERPIA.
Nuo 10 val. ryto iki 6:30 v. p. p. Čia pat moterų ligų gydytoja
Priėmimo val. ntr., treč. ir penkt. nuo 10 val. ryto iki 6:30 val. vak.
New York 3, N. Y. (Tarp 2nd ir 3rd Ave) **220 East 12th St.**
Tel. AL 4-4437

JOHN DERUHA, M. D.
Pūslės, odos, kraujo, vidaus ligos ir nusilpimai. Nervai, glendos, užkietėjimai, vidiniai skauduliai.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

LEONA'S BAR & RESTAURANT
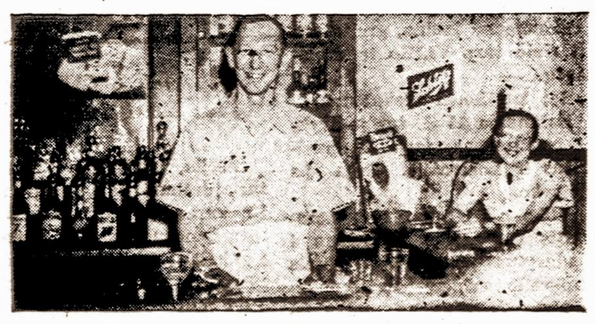
LEONA IR JUOZAS PETRAIČIAI, Sav.
341 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-9414

ACME LIQUOR STORE
SAM SAPEGA, Savininkas
DIDŽIAUSIAS IMPORTUOTO IR VIETINIO VYNO BEI DEGTINĖS PASRINKIMAS
Nuolaida perkant dėžėmis. Pristatoma į namus.
2110 Flatbush Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. NA 8-4343

Telefonas: EVergreen 4-8934
PARAMOUNT BAR & GRILL
STANLEY MIŠIUNAS IR SŪNUS EDWARDAS MIŠIUNAS
SAVININKAI
Lietuviška Užeiga, kur visi myli užeiti.
Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti
Importuoti konjakai — Užkandžiai — Televizija — Muzika — Sportas
502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

ALBRECHT & KOELBER
MĖSOS URMO PARDAVIMAS
197 NORTH 6th ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-6322

Sporto GYVENIMAS

Redaguoja KĘSTUTIS ČERKELIŪNAS

LIETUVIŲ SK — NEWARKO SC 2-1

Paskutiniąsias DAFB aukštosios lygos pirmenybių rungtynes Lietuvių SK baigė garbingai, į savo aktyvą įrašė džiugią pergalę ir lentelėj taškais prisijrė prie viduriniokų. Newarko SC vienuolikė, kuri lentelėj puošiasi šeštaja vieta, buvo kukliai, bet pelnytai nugalėta 2-1 (0-0).

Vokiečių ir kai kurie amerikiečių dienraščiai šią mūsiškių pergalę pakišo po staigmenos ženklu. Kažin ar čia kokia staigmena, nes Lietuvių SK, nors šį sezoną turėjo įvairių sunkumų, vis dėlto yra pilnai pribrendusi augštajai lygai ir jau prieš rungtynes bent šias eilutes rašąs be skrupulų tikėjo geltonai— žaliųjų laimikiu. Įvykiai aikštėje tą ankstyvą nuomonę tik patvirtino. Mūsiškiai pademonstravo protarpiais tikrai smagų žaidimą ir tų įvarčių galėjo būti ir daugiau.

Pradžioje abi vienuolikės neišniro iš tingumo ir praėjo gerokai laiko, kol įsibėgėta. Abejose pusėse lėmė gera gynyba, nors puolimuose pasigesta polėkio. Po pertraukos Newarko SC naudai priteisiamas truputį griežtokas baudinis ir priešininkai veda 0-1. Vėliau, kiek reformuotas Lietuvių SK puolimas vis daugiau pradeda susirasti pas save ir sumezga seriją antpuolių. Beje, sekmadienį ne taip šykščiai, nors ne visada drąsiai, šaudyta ir pagaliau Kuhn iš toliau įpleškina 1-1. Antrasis ir pergalę lėmęs įvartis pasiekiamas iš geros klausės, staigaus derinio, kai Jokūbaitis galva įpila 2-1. Turėta ir daugiau progų, nors ir svečiai retkarčiais įmantriau pagrąsindavo, bet porą kartų Hlavac nukumščiuoja, be to, solidžiai savo pareigas atlieka Jančevskis, Saldaitis.

Lietuvių SK: Hlavac — Modzeliauskas, Jančevskis - Sommerfield, Saldaitis, Steponavičius - Kalašinskas, Kuhn, Sabaliauskas, Jokūbaitis, Vaitkevičius. Jau antrą sekmadienį stigo, Gražio, kuris ilgesniam laikui paskolintas Brookhatan profesionalams (Lewis Cup varžyboms).

Lietuvių SK II su Newarko SC II baigė 2-2. Lietuvių įvarčius įkūlė Beleckas, Lapė. Jauniai pralaimėjo prieš Eintracht SC jaunius 0-7.

Baigusi pirmenybes, Lietuvių SK pirmoji komanda iš 22 r. yra surinkusi 16 tšk. (laimėjo 7, lygiomis 2, pralaimėjo 13). Įvarčių balansas 52-71.

Lemiamas rungtynes dėl meisterio vardo, Swiss FC — Elizabeth SC, nukeltos į gegužės 7 d. Bus žaidžiama Eintracht Oval, vakare, prie elektrinio apšvietimo. Prieš tai Swiss FC dar turi sudoroti Greek American SC ir Elizabeth SC gali turėti kiek rūpes čio su New Yorko SC. Čk.

SEKMADIENĮ FUTBOLAS

Balandžio 26 d. Lietuvių SK žaidžia draugiškas rungtynes su Ukrainian SC (naujasis National lygos miesteris). Vieta — Steinway Oval, 37th St. ir 20th Ave., Astoria, L. I. (šalia Eintracht Oval). Pradžia 2:30 val.

STALO TENISININKAI

Pr. savaitę esame užsiminę, jog LAK stalo teniso pirmoji komanda DAFB pirmenybėse laikosi gerai, o antroji tik šiaip sau. Dabar, turėdami baigminius davinius, pasitaitaisome ta prasme, jog abi komandos savo grupėse pasirodė vienodai, tik moterys turėjo sunkią pradžią ir liko paskutinėje vietoj.

LAK pirmoji, pernykštis meisteris, ir šiemet, bent iš pradžių, rinko pergales. Vėliau buvo sunkumų su sudėtim ir išlikti meisteriu nepavyko. Mūsiškiai prapylė tris kartus ir naujuoju meisteriu tapo UU Falcons, kurie iš 12 r. laimėjo 11. Lietuviai, su 9-niom pergalėm, liko antroj vietoj.

Jei pirmoji komanda į pabaigą supliuško, tai antroji pasitaisė ir B. gr. užėmė antrąją vietą (9 pergales, 3 pralaimėjimai). Tokia pažanga tenka pasididžiuoti. B gr. meisteriu tapo UU Falcon II.

Moterų gr. LAK komanda rūpesčių ne tik su priešininkėm, bet ir belipydama sudėti. Mūsiškės turėjo pasitenkinti vienintele pergale ir 9 kartus prapylė. Kai kada tekdavo pralaimėti be kovos (nepilna sudėtis).

ŠACHMATININKAI

LAK ruoštose 1953 m. New Yorko lietuvių pirmenybėse trys šachmatininkai: Malinauskas, Šukys, Paškevičius buvo surinkę po lygiai taškų ir tarpusavio susitikimuose sprendžia, kam teks meisterio vardas. Dabartinė padėtis: 1½ tšk. (iš 2) Malinauskas 1½ tšk. (iš 3), Šukys 1 tšk. (iš 3). Liko žaisti dvejos partijos.

Komandiniai mūsų šachmatininkai dalyvauja Metropolitan B kl. pirmenybėse. Prieš Long Cabin CC mūsiškiai be kovos laimėjo 6-0, prieš Sunset Park CC pralaimėjo 2-4 tašką išriebė Vasilev, o lybiomis baigė Paškevičius ir Šukys) ir balandžio 18 d. prieš Manhattan CC prapilta 1-5 (garbės tašką pelnė Vasilev). Liko žaisti su Jamaica CC, nes šeštoji komanda, Harlemo YMCA, pasitraukė.

Naujiena yra šachmatininkas Vasilev, kuris ilgą laiką yra gyvenęs Paryžiuje ir artimai bendradarbiavęs su dr. A. Aliochinu ir Rossolimo. Vasilev ne taip seniai yra atvykęs į JAV ir čia talkininkauja mūsų žaidikams. Anksčiau minėtas vienas latvis, į komandą neįsijungė. Nematyti nė Repečkos.

GERULAITIS LAIMĖJO

Veteranas stalo tenisininkas Vytautas Gerulaitis neseniai yra laimėjęs New Yorko bankų tarnautojų stalo teniso 1953 m. meisterio vardą. Kaip meisteris, Gerulaitis bus pagerbtas per vakarienę viename iš didžiųjų Manhattano viešbučių.

Prilaikykime Pinigus Savųjų Tarpe!

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

X. STRUMSKIS, savininkas

322 Union Avenue,

BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVergreen 7-2089

Vienintelė lietuvių degtinės ir vyno krautuvė, gyvuojanti jau 17 metų.

DR. L. M. ZARYCKY, M. D.

priima ligonius dr. J. Waluk office priėmimo val. 4—8 val. p. p. ir susitarus

161 North 6th Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 8-9229

LAIKRODŽIAI IR PORTFELIAI

Didelis europietiškų portfelių pasirinkimas. Gaminami savoje dirbtuvėje. 100% oda. Pareikalavus, atsiunčiami katalogai. MOPA šveicariškų chronometriškų "stopes" laikrodžių atstovybė Amerikoje. Laikrodžiai 17 akmenų, 18 karatų aukso. Kaina 48 doleriai. Norintiems pirkti, prisiunčiama 3 dienoms išmėginti.

JOHN PAUZERS

(Latvis — galite rašyti lietuviškai).

115 W. 63rd STREET, NEW YORK 23, N.Y.

SU 7-1698

STEAMBOAT INN

ALMA KASMOČIUS, Vedėja

ĮVAIRŪS GĖRIMAI, PIRMOS RŪŠIES MAISTAS

Salė šokiams, susirinkimams, vestuvėms ir kitokiems pobūviams.

Didelis ir gražus daržas piknikams bei išvažiavimams.

89-91 Steamboat Rd., Great Neck, L. I.

TELEFONAI:

Great Neck 2-1546 (Biznio) Great Neck 2-3389 (Rez.)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS, Direktorius — ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas

660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

J. M. BUYAUSKAS

NAUJAI ĮRENGTA KOPLYČIA

22 DAVIS AVENUE, KEARNY, N. J.

Telefonas: KEarny 2-2588

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

Telefonas, EVergreen 8-9770

SHALINS FUNERAL HOME

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

F. W. SHALINS, Jr., 84-02 Jamaica Avenue, Tel. VIrginia 7-4499 — J. B. SHALINS, Woodhaven, N. Y., Koplyčia Laidotuvėms

MARCY FUNERAL HOME, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas

354 MARCY AVE., BROOKLYN, N. Y.

(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)

EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME

635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY

Telephone LInden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius

Telefonas, STagg 2-4409

410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Eastate of A. J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.

GENERAL INSURANCE AGENT

54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.

NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS

KELIONĖS LAIVAIS IR LĖKTUVAIS

ĮVAIRIAUSIOS APDRAUDOS

NUOSAVYBIŲ PIRKIMO IR PARDAVIMO

BIZNIO KNYGŲ VEDIMO,

TAKSŲ (INCOME TAX) PARUOŠIMAS

PINIGŲ PERSIUNTIMO IR SKOLINIMO,

IMIGRACIJOS IR PILIETYBĖS

NOTARINIŲ DOKUMENTŲ TVIRTINIMO

Vertimų ir įvairiausiais kitais reikalais

KNYGYNAS — LAIKRAŠČIAI IR KNYGOS

Visais reikalais jums greitai ir maloniai patarnaus broliai

ALBINAS IR KAZYS TREČIOKAI

315 WALNUT STREET (kampas Adams St.) NEWARK 5, N. J.

Telefonas MArket 2-4867

HENRY J. WONSON

(Vencevičius)

GENERAL INSURANCE

Bendros apdraudos reikalais patartina kreiptis į jauną, bet patyrusį toje srityje savo tautietį. Gausite tinkamą ir sąžiningą patarnavimą.

536 JAFFREY COURT, Brooklyn 35, N. Y., NI. 8-6222

611 HICKSVILLE ROAD, Bethpage, New York, HIcksville 3-5898

ANNA'S BEAUTY SALON

ANNA SEEBERG, sav. estų tautietė

Atidaryta 10—8 val. (antr. ir šešt. 10—5)

Plaukų garbiniavimas $7.50 ir daugiau.

Papuošimas antakių ir blakstienų

581 LEXINGTON AVE., NEW YORK 22, N. Y.

(Tarp 51 ir 52 St.) Telefonas PL 3-5967

CAPPIELLO KRAUTUVĖJE

Galite gauti radijo bei televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių, prosų rašomųjų mašinėlių, dūjomis bei aliejumi kurenamų krosnių (gas ranges), lovų, stalų ir kitokių namų apyvokos dalykų.

Jau 36 metai, kai Cappiello sąžiningai tarnauja visiems savo klijentams.

Visi Brooklyno ir apylinkės lietuviai perka Cappiello krautuvėje.

Cappiello krautuvėje gaunamos lietuviškos plokštelės.

CAPPIELLO KRAUTUVĖ

706 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.

EVergreen 8-7848

PIRKDAMI BALDUS DIRBTUVĖJE JŪS SUTAUPYSITE 50 NUOŠIMČIŲ

(Parodę šį skelbimą)

Mes kviečiame aplankyti mūsų minkštų baldų dirbtuvės parodą ir pasinaudoti šia proga.

Mes gaminame baldus pagal užsakymą ir individualų skonį, duodami penkių metų garantiją.

Niekur nerasite gražesnių, tvirtesnių ir geresnių baldų, kaip mūsų keturių aukštų dirbtuvėje.

Mūsų gamybos baldai lietuviams yra žinomi nuo 1928 metų. Dabar mes same pasiruošę patarnauti ir naujakuriams...

ATLANTIC UPHOLSTERY CORP.

(Prieš Williamsburg Savings Banką)

174 BROADWAY (Driggs Ave.) BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVergreen 7-1954

DĖMESIO

Kviečiame vyrus ir moteris, senus ir jaunus, stoti į Lietuvių Išganymo Armiją (Lithuanian Salavation Army)

Reikalingi mokantieji skambinti pianu, grojantieji armonika, ar kitokiu muzikos instrumentu. Kreiptis kiekvieną sekmadienį 3 val. p. p. 543 Leonard St., Brooklyn, N. Y.

Pirm. D. DIŠKEVIČIUS

Tel. VIrginia 9-3112

PARK FLORIST

Matthew Mažeika

Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.

8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.

(Skersai nuo Haven teatro)

NORITE GEROS — MENIŠKOS

FOTOGRAFIJOS:

PORTRETO,

ŠEIMOS,

VAIKŲ,

įvairių progų nuotraukų?

Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS,

baigęs New York Institute of Photography,

422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.

skambinti tel. HY 7-4677

LIETUVIAI ADVOKATAI

ST. BREDIS, JR.

37 Sheridan Avenue, Brooklyn 8. N. Y.

AP. 7-7083

WM. J. DRAKE

(DRAGUNAS)

85-03 Wareham Pl.

JAMAICA ESTATES 3, N. Y

JAmaica 6-7272

KĘSTUTIS W. MICHELSON

87-57 252nd Sereet

BELLEROSE MANOR, N. Y.

Fieldstone 7-5305

ALFRED J. WENTZ

225 S. 4th Street, BROOKLYN, N. Y.

EVergreen 7-8067

ANTHONY J. WESLAN

(VIŽLANSKAS)

16 Court Street, BROOKLYN 11, N. Y.

MAin 5-1260

GERIAUSIS

INSURANCE IR REAL ESTATE

Patarnavimas pas

ORMAN & MICHELSON

111-15 JAMAICA AVE. Richmond Hill 18, N. Y.

Telefonai: Virginia 9-0842 ir Virginia 7-4111

S. P. Zubavičius

INCOME TAX. REAL ESTATE

111 AINSLIE STREET Brooklyn 11, N. Y.

Telefonai: Vergreen 4-3049 ir Westfield 2-7174-J

DABAR LAIKAS

Užsirašykite į auto mechanikų ir šoferių mokyklą

GR. 7-8951

Padėsime jums egzaminuose išrūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmokę gauna diplomus. Padedame gauti darbą. Pamokos dienomis. vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo srities žinovai. Mokykla veikia nuo 1916 m.

L. TIKNEVIČIUS, Direktorius

Metropolitan Auto School

155 2nd AVENUE

(Tarp 9-10 gatvių)

New York City

JONAS PATAŠIUS

Žiedai, laikrodžiai, jų taisymas, kosmetika ir religiniai dalykai.

307 GRAND STREET Brooklyn, N. Y.

A. ANDRIUŠKEVIČIUS

Laikrodininkas

Taisomi ir parduodami laikrodžiai, žiedai, apyrankiai, auskarai ir t. t.

485 GRAND STREET Brooklyn 11, N. Y.

NAUJA GYDUOLĖ

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra mišinys riešutų,uogų, šaknų ir lapų ji yra vartojama nuo visokių nervišku ligų ir nervišku galvos skaudėjimų, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greito pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikumų — išvermingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia liga sirgtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras $8.00, pusė svaro $4.00, ketvirtis svaro $2.00.

Prisiunčiam į namus.

ALEXANDER'S CO.

414 WEST BROADWAY, South Boston 27, Mass.

JOSEPH VASTUNAS

Real Estate & Insurance

Paskolos namams

108-07 LIBERTY AVE., Richmond Hill, N. Y.

VI 8-2239

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.

Laidotuvių Direktoriai

15 Trumbull Street

New Haven, Conn.

Tel. LOcust 2-9229

Anne M. Sabliskas

Pirmoji Lietuvaitė CHIROPRAKTORĖ

Ligoniai priimami antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. v. Šeštadieniais nuo 1 iki 5 v. v. ir pagal susitarimą

902 BELMONT AVENUE, Brooklyn 8, N. Y.

APlegate 7-4236

Telefonas: EVergreen 7-7411

LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA

KLEEN KOL COAL CO.

Anglys, Coke ir Aliejus

496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Gyvenamoji vieta:

65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.

Telefonuoti po 5 val. vakarais